

TÜRÇEV

TÜRKİYE ÇEVRE EĞİTİM VAKFI FAALİYET BÜLTENİ

yıl: 2022 / sayı: 24

BLUE FLAG

Green Key

Eco-Schools

Young Reporters
for the environment

LEARNING
ABOUT
FORESTS

TÜRÇEV

TÜRKİYE ÇEVRE
EĞİTİM VAKFI

Bu bülten TÜRÇEV'in 2021 yılı faaliyet ve çalışmalarını kapsamaktadır.

www.turcev.org.tr

Vakfımızın Kıymetli Üyeleri ve Kıymetli Çevre Gönüllüleri,

Türkiye Çevre Eğitim Vakfı'nın 2021 yılı faaliyetlerinin bulunduğu yıllık bültenimizde sizlerle tekrar bir araya gelmenin sevinciyle, sizlere sevgi ve saygı dolu selamlarımı iletiyorum.

Bildiğiniz üzere geçtiğimiz iki yıl, tüm dünyayı etkisi altına alan korona virüs, insan sağlığını korumanın çevrenin korunmasına, tabiat ile kurduğumuz ilişkinin bağlı olduğu hassas dengeye ve bu şekilde insan sağlığının aslında çevre sağlığına bağlı olduğuna dair gerçekleri bize öğretti.

Çok şükür ki, bilimin ulaştığı nokta ile kısa sürede geliştirilen aşilar, en azından virüsün yaratacağı daha büyük tahribatı engellemeyi başardı. Ancak, aşilar bireylerin hastalığı ağır geçirmesinin önüne geçmeyi başarsa da, virüs mutasyonlarına bağlı yeni varyantlar ve tüm dünyada tekrar artışa geçen vaka sayıları riskin devam ettiğini gösteriyor. Bunun yanında ülkemizde geçen sene bizleri derinden etkileyen diğer olaylar da, ekonomik, sosyal ve çevresel açıdan yıkıma neden olan Marmara denizindeki müsilaj, çoğunluğu yurdumuzun Akdeniz kıyı bölgelerinde çıkan orman yangınları ve Batı Karadeniz bölgemizde yaşanan sel felaketleri oldu.

İşte tüm bu felaketlere neden olan biyoçeşitlilik kaybı, kirlilik ve iklim değişikliği ana başlıkları altında toplayabileceğimiz üç büyük çevre sorunu ile ilgili bilinç oluşturma ve çözüm geliştirme konusunda her zamankinden çok çaba gösterilmesine ihtiyaç var. Bu çabayı hiç vakit kaybetmeden göstermeye başlamazsak, iklim krizi, çevre kirliliği ve doğanın ve doğal kaynakların kontrolsüz ve aşırı tüketilmesi neticesinde oluşan felaketlerle hep karşılaşacağız gibi görünüyor.

Bu üç büyük çevre sorununun çözümü için Vakfımızın üyesi olduğu Uluslararası Çevre Eğitim Vakfı da önemli bir adım atarak, 2030 yılına kadar başarılması öngörülen küresel bir hedef stratejisini devreye aldı. Ana hedeflerinin, küresel biyoçeşitliliği korumak, iklim eylemini güçlendirmek ve çevre kirliliğini azaltmak olduğu söz konusu stratejide ana hedeflere ulaşmak için;

- Küresel biyoçeşitliliğin korunması konusunda; kıyı alanlarının sürdürülebilir yönetimini teşvik etmek ve istilacı yabancı türleri ortadan kaldırmak için farkındalığı artırmak ve alınacak aksiyonları desteklemek;
- İklim eylemini güçlendirme konusunda; etkili bir eylem sağlamak için iklim değişikliğine neden olan etmenler ile ilgili bilgi düzeyini artırmak ve iklim nötr bir yaşama geçişi hızlandırmak;
- Çevre kirliliğini azaltmak konusunda da; döngüsel ekonomi modelini teşvik etmek ve görünmeyen kirleticileri azaltmak üzere önlem almak için bilgiyi artırmak gibi alt hedefler bulunuyor.

Bu alt hedeflerden de anlaşılacağı üzere çözümün özü, bilgi düzeyini ve farkındalığı artırmak. Biz de, Türkiye Çevre Eğitim Vakfı olarak, yürüttüğümüz uluslararası çevre eğitim programlarıyla, toplumun her kesiminde çevre koruma bilincinin artması için çaba göstermeye devam ediyoruz, edeceğiz.

Son olarak, bu önemli çabayı gösterirken, bizlere her daim en üst seviyede destek olan, ilgili tüm Bakanlıklarımız, Valiliklerimiz, Belediyelerimiz, İl Müdürlüklerimize, siz kıymetli Vakıf Üyelerimiz ve kıymetli Çevre Gönüllülerine de Yönetim Kurulumuz adına teşekkür ediyor, 2022 yılının sağlık, huzur ve başarılarla dolu geçmesini diliyorum.

Rıza Tevfik EPİKMEN
Yönetim Kurulu Başkanı

TÜRKİYE ÇEVRE EĞİTİM VAKFI (TÜRÇEV)

Türkiye Çevre Eğitim Vakfı (TÜRÇEV) 1993 yılında, Turizm Bakanlığı önderliğinde, Mavi Bayrak Programı'nın ülkemizde de başlatılabilmesi amacı ile kurulmuştur. Akdeniz çanağında turizmde gelişmiş olan ülkelerde yaygınlaşmaya başlayan, sağlıklı yüzme suyu, donanımlı plaj ve iyi bir çevre yönetimi ile çevre bilinçlendirme etkinliklerini içeren Mavi Bayrak'ın turizm ve çevre açısından da önemli olduğu yaklaşımı ile çalışmalarına başlamıştır.

Uluslararası Çevre Eğitim Vakfı (FEE), 77 ülkeden üyesi ile, dünyanın en büyük çevre eğitimi organizasyonudur. Çığır açan beş programı sayesinde, insanlara sürdürülebilir yaşamın faydalarını anlatmaktadır. UNESCO tarafından Çevre Eğitimi (EE) ve Sürdürülebilir Kalkınma Eğitimi (ESD) alanlarında dünya lideri olarak tanınmıştır.

TÜRÇEV, kuruluşunu takiben Mavi Bayrak Programı'na başlarken, yine FEE şemsiyesi altında; 1995 yılında Eko-Okullar ve Çevrenin Genç Sözcüleri, 2004 yılında Okullarda Orman Programı'nı, 2011 yılında da Yeşil Anahtar Programı'nı ülkemizde yürütmeye başlamıştır.

"TÜRÇEV", Genel Kurul-Yönetim Kurulu-Denetim Kurulu ve İcra Organı zinciri içerisinde faaliyet göstermektedir. Vakfın merkezi dolayısı ile icra organı Ankara'da olup Antalya, Muğla ve İzmir ofisleri bulunmaktadır.

SAYILARLA 2021 YILI TÜRKİYE ÇEVRE EĞİTİM VAKFI PROGRAMLARI

BLUE FLAG

Green Key

Eco-Schools

LEARNING ABOUT FORESTS

Young Reporters for the Environment

MAVİ BAYRAK

YEŞİL ANAHTAR

EKO-OKULLAR

OKULLARDA ORMAN

ÇEVRENİN GENÇ SÖZCÜLERİ

Türkiye'de;
519 plaj, 22 marina
10 turizm teknesi,
6 yat

Türkiye'de;
103 tesis

Türkiye'de;
1072 okul

Türkiye'de;
311 okul

Türkiye'de;
213 okul

50 Ülkede;
4831 plaj
ve
marina

65 Ülkede;
3.200 tesis

104 Ülkede;
59.000 okul

27 Ülkede;
760.000
öğrenci

44 Ülkede;
454.724
öğrenci

VAKFIMIZIN GENEL KURUL TOPLANTISI ANKARA'DA GERÇEKLEŞTİRİLDİ

2020 yılına ilişkin Genel Kurul Toplantısı'nın açıklanan ilk tarihi 31 Mart 2021 olmakla birlikte, çoğunluk sağlanamadığı için, 7 Nisan 2021 Çarşamba günü saat 14.00'de, Vakıf resmi senedine göre çoğunluk aranmaksızın, Ankara'da Vakfımız merkez ofisinde gerçekleştirilmiştir.

Toplantının Oturum Başkanlığını geçmiş yıllarda olduğu gibi, eski Turizm Bakanı Sn. Abdülkadir Ateş yapmıştır. T.C. Vakıflar Genel Müdürlüğü Genel Müdür Yardımcısı Sn. Rifat Türker'in de katılım sağladığı Genel Kurul'a sunulan raporlarımızın tümü onaylanmış ve 2021 Yılı Faaliyet Programı ve Bütçesi ile 2021 yılı ile ilgili planlanan çalışmalarımız belirlenmiştir.

VAKFIMIZ GENEL MÜDÜRÜ MURAT YİĞİTOL, TRT RADYO 1 GÜNEBAKAN PROGRAMI'NA KATILDI

Vakfımız Genel Müdürü Murat Yiğitol, Vakfımız TÜRÇEV'in yürütmekte olduğu programlar ve kapsamında yapılan çalışmalarımızı 11 Ocak saat 11.00'de TRT Radyo 1 Günebakan Programı'nda anlattı. Çevre eğitiminin doğa ve çevre korumada temel taşı oluşturduğunun daha iyi farkına vardığımız bugünlerde yaptığımız çalışmalarını takip edebilmek için bizi www.turcev.org.tr'den takip edebilirsiniz.

ULUSLARARASI ÇEVRE EĞİTİM VAKFI (FEE) GAIA 20:30 STRATEJİSİ

Ülkemizi temsilen üyesi olduğumuz ve çevre eğitim programlarını yürüttüğümüz, dünyanın en büyük çevre eğitim organizasyonu olan Uluslararası Çevre Eğitim Vakfı (FEE) bünyesinde GAIA 20:30 adıyla oluşturulan ve 2030 yılına kadar başarılması öngörülen küresel strateji, Vakfımız Genel Müdürü Murat Yiğitol'un katılım sağladığı, 11 Mart 2021 tarihinde gerçekleştirilen uluslararası çevrimiçi toplantıda açıklanmıştır. Toplantıda genel strateji "Küresel biyoçeşitliliği korumak", "İklim eylemini güçlendirmek ve "Çevre kirliliğini azalt-

mak" başlıkları altında üç kapsayıcı hedef olarak açıklanırken, bu hedeflere ulaşmak için toplam 12 tane de alt hedef belirlenmiştir. Bu alt hedefler aşağıda özetlenmiştir;

- Küresel biyoçeşitliliğin korunması konusunda; kıyı alanlarının sürdürülebilir yönetimini teşvik etmek ve istilacı yabancı türleri ortadan kaldırmak için farkındalığı artırmak ve alınacak aksiyonları desteklemek;
- İklim eylemini güçlendirme konusunda; etkili bir eylem sağlamak için iklim değişikliğine neden olan etmenler ile ilgili bilgi düzeyini artırmak ve iklim nötr bir yaşama geçişi hızlandırmak;
- Çevre kirliliğini azaltmak konusunda da; döngüsel ekonomi modelini teşvik etmek ve görünmeyen kirleticileri azaltmak üzere önlem almak için bilgiyi artırmak.

ULUSLARARASI ÇEVRE EĞİTİM VAKFI(FEE)'NİN YENİ ŞEREF ÜYESİ TÜRKİYE'DEN!

FEE (Uluslararası Çevre Eğitim Vakfı) ilk çevrimiçi Genel Kurulu 17 Haziran 2021 tarihinde gerçekleştirildi. Küresel üye kuruluşlar açısından 100'ün üzerinde temsilci, son birkaç yılın önemli noktalarını tartışmak ve organizasyonun geleceğini planlamak için bir araya geldi. Toplantıya Vakfımızı temsilen Genel Müdürümüz Murat Yiğitöl katılım sağladı.

Toplantıda Türkiye için de önemli bir gelişme de yaşandı ve halihazırda 4 kişi olan şeref üyelerine 8 kişi daha eklendi. Bu kişilerden biri de Vakfımızın Genel

Müdürlüğünü 21 yılı boyunca yürüten ve halihazırda Yönetim Kurulu Üyesi olan Sayın Erol Güngör oldu.

Vakfımızda göreve geldiği 1994 yılından 2015 yılına kadar görev yaptığı süre içerisinde ülkemizde başta Mavi Bayrak ve Eko-Okullar olmak üzere ülkemizde çevre eğitimi ve sürdürülebilir turizm programlarının yaygınlaşması ve uluslararası alanda dikkati çeken bir seviyeye ve dünya sıralamasına getirilmesinde verdiği emekler için bu onur kendisine ve şahsında Vakfımızda ve ülkemize takdim edilmiştir.

ÜLKEMİZDEKİ YANGIN VE SEL FELAKETLERİ İLE İLGİLİ DERİN ÜZÜNTÜ İÇİNDEYİZ

Ülkemizin farklı bölgelerinde çıkan orman yangınlarından ve selden etkilenen tüm canlılar için derin üzüntü içerisindeyiz...

Sel felaketinden etkilenen alanlarımız ve ormanlarımızda yanan binlerce ağaç ve canlıların acısını içimizde

hissediyoruz. Bu felaketlerde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar dileriz. Tüm halkımıza geçmiş olsun dilekelerimizi iletiyoruz. Felaketlerde canla başla çalışmış olan ekiple-
rimize ve destek olan herkese içten teşekkürlerimizi sunarız.

MAVİ BAYRAK

Mavi Bayrak, çevre bilincinin geliştirilmesi yoluyla plaj, marina ve yat kullanıcılarının sağlık ve güvenliğini sağlamayı, bulunduğu yörede kıyıların sürdürülebilir şekilde yönetilmesini hedefleyen kriterlere sahiptir. Bu nedenle, gerek tur operatörleri, gerekse tatil programı yapanlar tarafından tercih edilmektedir.

Dünya Turizm Örgütü, Mavi Bayrak'ı dünya çapında, turizm sektöründe halk tarafından en çok bilinen ve kabul gören eko-etiket programı olarak belirlemiş ve 2017 Sürdürülebilir Turizm Yılı'nda da sürdürülebilir turizme hizmet eden sayılı aktörler arasında göstermiştir.

Mavi Bayrak Programı' nın uluslararası merkezi, Kopenhag'da bulunan Foundation For Environmental Education (FEE)' dir. Ülkemizde Türkiye Çevre Eğitim Vakfı (TÜRÇEV) koordinasyonunda yürütülen Mavi Bayrak Programı' nın plajlar için 33, marinalar için 38, turizm tekneleri için 51 kriteri bulunmaktadır. Bireysel yatlarda ise 4 kriter ve 16 davranış kuralı ile çerçevelenmiştir. Bu kriterler aşağıdaki başlıklar altında toplanmaktadır;

- **Çevre eğitimi ve bilinçlendirme etkinlikleri**
- **Çevre Yönetimi**
- **Can Güvenliği Ve Hizmetler**
- **Su Kalitesi**
- **Kurumsal Sosyal Sorumluluk**
- **Halkın Katılımı**

Sezon süresince 15 gün arayla, iki parametrede yüzme suyu numunesinin alınıp mikrobiyolojik analizlerin yapılması, fiziksel ve kimyasal kirlenmenin olmaması, plajda cankurtaran bulundurulması, yüzme alanının ayrılmış olması, geri dönüşümlü atıkların ayrı ayrı toplanması, plaj kullanıcıları için eğitim etkinlikleri yapılması, önemli plaj kriterlerinin bir kısmını oluşturur. Marina kriterleri, çevre eğitimi, atık yönetimi ile can güvenliği ağırlıklıdır ve deniz suyunun fiziksel temizliğini esas alır. Yatlarda ise atıkların lisanslı tesislere bırakılması, çevre duyarlılığı odaklı seyahat ve diğer yatçılara örnek olunması amaçlanmaktadır.

Mavi Bayrak Ödülü'nün dünya çapında bilinirlik ve güvenilirliğini sağlayan en önemli sebeplerden biri, ödülün yalnızca bir yıl geçerli olması ve her yıl yeniden değerlendirilmesidir. Ulusal ve uluslararası denetimler sayesinde, tüm dünyada aynı standartlarda uygulama sağlanabilmektedir.

Mavi Bayrak Ödülü' nün diğer bir önemi de, çevre eğitimi ve bilinçlendirme kriterleri ile önce işletme personeli, sonrasında da yöre halkı ve işletmenin ziyaretçilerinde, çevre koruma ve sürdürülebilirlik bilincinin kalıcı olarak yerleşmesine katkıda bulunmasıdır.

Mavi Bayrak Programı'na katılanlar, UNESCO tarafından Yeşil Bireyler (Green Citizens) olarak tanımlanmış ve mütevazı ama değişim için aktif rol oynayan bireyler olarak kabul edilmiştir.

 www.blueflag.global

 www.mavibayrak.org.tr

 [mavibayrakturkiye](https://www.facebook.com/mavibayrakturkiye)

 [mavibayrakturkiye](https://www.instagram.com/mavibayrakturkiye)

 [Mavi Bayrak Türkiye](https://www.youtube.com/MaviBayrakTürkiye)

TÜRKİYE MAVİ BAYRAKLI PLAJ SAYISINI ARTTIRDI, DÜNYA 3'ÜNCÜSÜ OLDU!

2021 YILI ULUSLARARASI MAVİ BAYRAKLI PLAJ SAYILARI

İspanya	614
Yunanistan	545
Türkiye	519
İtalya	419
Fransa	410
Portekiz	372
Danimarka	168
İrlanda	83
İngiltere	77
Kıbrıs	68
Diğer 51 ülke toplam	765
Toplam	4040

2021 YILI ULUSLARARASI MARINA MAVİ BAYRAK SAYILARI

Hollanda	127
Fransa	115
İspanya	96
Almanya	92
İtalya	81
Hırvatistan	26
Türkiye	22
Danimarka	16
Portekiz	16
Yunanistan	16
Diğer 41 ülke toplam	111
Toplam	718

Vakfımız koordinasyonunda 2021 yılında ödül almak için başvuru yapan plaj ve marinaların değerlendirildiği Ulusal Jüri Toplantısı 18.01.2021 tarihinde Ankara'da gerçekleştirildi. Ülkemizin 2021 yılı plaj ve marina adaylarının belirlendiği ve basına kapalı olarak gerçekleşen Ulusal Jüri Toplantısı'nda belirlenen aday dosyalar her yıl olduğu gibi bu yıl da Uluslararası Jüri değerlendirmesi için Danimarka-Kopenhag'a gönderildi.

Nihai değerlendirmeyi yapan Uluslararası Mavi Bayrak Jürisi, 2020 yılı Mavi Bayrak ödülleri açıkladı. 2021 yılında Türkiye'de 519 plaj, 22 marina, 6 bireysel yat ve 10 turizm teknesi ödüle layık görüldü.

Ülkemizde Türkiye Çevre Eğitim Vakfı (TÜRÇEV) koordinasyonunda yürütülen Mavi Bayrak Programı, uluslararası alanda Uluslararası Çevre Eğitim Vakfı-FEE koordinasyonunda Dünyada 49 ülkede uygulanıyor ve Türkiye, plaj sayısı ile yine Dünya 3'üncüsü oldu. İlk sırada İspanya, ikinci sırada Yunanistan yer alıyor. Türkiye'nin arkasından 4. sırada İtalya ve ardından 5. sırada Fransa yer alıyor.

Ülkemizin elde ettiği bu başarı üzerine Türkiye Çevre Eğitim Vakfı Başkanı Rıza Epikmen şunları söyledi: "Covid-19 salgını nedeniyle dünya genelinde olumsuz etkilenen sektörlerin başında turizm geliyor. Buna karşın "doğal çevre" olumlu etkilenen nadir alanlardan biri oldu. Çevrenin ve halk sağlığının korunmasına yönelik kriterleri barındıran, dünyada halk nezdinde en çok bilinen ve güvenilen Mavi Bayrak eko-etiketi bu

anlamda önemli rol üstlenecek. Deniz, kum, güneş ağırlıklı gerçekleştirilen kıyı turizminde, normalleşme hazırlıkları sürecinde açıklanan Uluslararası Mavi Bayrak ödülleri, insanların turizm tercihlerine katkı sağlayacağını düşünüyoruz. Çevre, sağlık ve hijyen koşullarının en üst seviyede tutulduğu bu dönem içerisinde Mavi Bayraklı plajlarda deniz suyunun mikrobiyolojik olarak kontrol edilmesi, plaj ve donanımlarının temizliği, can güvenliği ve çevre yönetimine dair pek çok kriteri barındırması, tüm bu kriterlerin denetim altında tutulması, Uluslararası turizm camiası için önemli güvence alanları olacaktır. Üstelik Covid-19 sürecinde yetkili kurumlarca öngörülen halk sağlığına yönelik ilave birtakım kriterler de uygulanacaktır. Ülkemizin Mavi Bayrak sayıları açısından dünyadaki başarısı bu anlamda önemli bir avantaj sağlamaktadır. "Çevre sağlığı olmadan insan sağlığı ve sürdürülebilir turizm olmaz" 2021 yılı için ana teması olacaktır."

2021 yılında Mavi Bayrak kriterlerine ilave olarak, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve Bilim Kurulumuzun Covid-19 ile mücadele kapsamında belirlediği hususlar da esas alınarak plaj, marina ve yatlarımız için gerekli önlemler belirlenmiş, şezlong mesafeleri, donanım ve ekipmanların hijyenine yönelik önlemler, atıkların yönetimine dair birtakım ilave kriterleri uygulanmıştır. Tüm yıllara ait ödüllü plaj, marina ve yatların listesi www.mavi-bayrak.org.tr web sayfamızda yer almaktadır.

AVRUPA ÇEVRE AJANSI DENİZ ÇÖPLERİ İZLEME PROGRAMI ÇALIŞMALARIMIZ

MLW (Marine Litter Watch), deniz çöpü izleme ve deniz çöpü sorunuyla mücadele etmeyi amaçlayan bir Avrupa Çevre Ajansı girişimidir ve deniz çöpü konusunda yerel düzeyde daha fazla farkındalık yaratırken vatandaş topluluklarını ilgili verileri sağlama konusunda güçlendirmeyi amaçlamaktadır.

Vakfımız bu girişimin hem bir parçası olarak dünyada hızla büyüyen ve en önemli çevre sorunlarından biri haline gelen deniz çöpleri ile mücadele etmek hem de bir sivil toplum örgütü olarak bilimsel çalışmalara katkı vermek amacıyla yerel yönetimler ve ilgili ödüllü plaj, marina ve tekne temsilcileri ile işbirliği halinde ödüllü olmayan ve yetkililerce düzenli olarak ilgilenilemeyen bölgelerde çalış-

PLAJDA MIYIZ YOKSA MARKETTE Mİ BİLEMEDİK..

ma yürütmektedir. Bilimsel çalışma prensibine göre yapılan etkinlikler sırasında toplanan çöp ve atıklar çok detaylı olarak kategorize edilmekte ve elde edilen verilen Avrupa Çevre Ajansı deniz çöpü haritalarına işlenmektedir. İşlenen veriler herkese açık şekilde Avrupa Çevre Ajansı Sayfasında görülebilmekte ve bilimsel çalışmalarda kullanılabilir. Bu kapsamda 2021 yılı boyunca işbirliği yapılan kuruluşlar, çalışma alanları ve tarihleri verilmektedir.

- 19 Ocak 2021 - Kemer Belediyesi, Kindilçeşme Piknik Alanı
- 22 Ocak 2021, 29 Nisan 2021, 25 Kasım 2021 - Aksu Belediyesi ve Kundu Turizm Yatırımcıları Derneği, Kumköy Çardak Resort Plajı
- 03 Şubat 2021, 13 Nisan 2021, 29 Temmuz 2021 - Kocaeli Büyükşehir Belediyesi ve Kandıra Belediyesi, Sardala Koyu

- 10 Şubat 2021, 10 Ağustos 2021 - Sarıgerme Çevre Eğitimi Derneği, Sarıgerme Halk Plajı
- 06 Şubat 2021, 27 Mayıs 2021, 28 Ekim 2021 - Didim Belediyesi, Fener Koyu
- 25 Şubat 2021, 29 Nisan 2021, 05 Ağustos 2021 - Şile Belediyesi, Uzunkum Plajı
- 09 Mart 2021, 24 Mayıs 2021, 24 Eylül 2021, 24 Aralık 2021 - Ula Belediyesi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi ve Toplum Gönüllüleri Vakfı, Kermetur Plajı
- 27 Mayıs 2021, 27 Ekim 2021 - Aydın Büyükşehir Belediyesi ve Kuşadası Belediyesi, Banyolar Plajı
- 08 Mart 2021, 11 Ağustos 2021, 27 Kasım 2021 - Kumluca Belediyesi, Obalar Plajı
- 19 Ağustos 2021, 25 Aralık 2021 - Alanya Belediyesi, Galip Dere Plajı

KATILDIĞIMIZ TOPLANTI, SEMİNER, ÇALIŞTAYLAR, PROJELER VE EĞİTİMLER

- İller ve Destinasyonlar Bazında Markalaşma ve Tanıtım Toplantısı - 21 Ocak 2021, Muğla
- Kemer'de "Atık Tutucu Sistemi" Açılışı - 24 Ocak 2021
- Antalya'da "Yüzey Suyu Atık Kapanı Projesi" Açılışı - 15 Şubat 2021
- Konyaaltı Sahili Denetleme Kurulu Toplantısı - 16 Mart 2021, Antalya
- Dünya Su Günü'nde TEKFEN Holding çalışanlarına eğitim - 22 Mart 2021, Ankara
- Yaşam için Toprak Derneği, Çöpten Toprağa Kentte Dönüşüm Fikir Teatrisi Çalıştayı - 25 Mayıs 2021
- Engelli Seyahat Kılavuzu Lansman Toplantısı -10 Haziran 2021
- Makrodan Mikroya Türkiye Sucul Ekosisteminde Plastik Kirliliği Çalıştayı - 26 Mayıs 2021

- @farkindasınıf İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerine Çevre Dersi Buluşması - 31 Mayıs 2021
- Dünya Çevre Günü Plaj Temizliği Etkinliği - 05 Haziran 2021, Muğla

- Göcek Koyları Koruma Çalıştayı - 07 Haziran 2021, Fethiye-Muğla
- Çukurova Belediyeler Birliği Üyeleri için Mavi Bayrak Bilgilendirme Toplantısı - 09 Haziran 2021
- Engelli Seyahat Kılavuzu Çevrimiçi Lansman Toplantısı - 10 Haziran 2021, İzmir
- Öğrencilerle Marina Denetimi - 25 Haziran 2021, Muğla
- ODTÜ Yönetim Danışmanlığı Öğrencileriyle Online Gönüllü Toplantısı - 29 Haziran 2021
- Akdeniz Ülkeleri Mavi Bayrak Haftası Etkinliği - 03 / 05 Temmuz 2021, Muğla
- Karaburun "Plajların Rengi Mavi" Kıyı ve Deniz Dibi Temizlik Etkinliği - 31 Ağustos 2021, İzmir
- Dünya Temizlik Günü Kıyı Temizliği Etkinlikleri - 18 Eylül 2021
- İklimi Duy Kapanış Toplantısı – 23 Eylül 2021
- Antalya Kent Konseyi Turizm Grubu Toplantısı - 21 Ekim 2021

- Antalya Kent Konseyi Çevre Grubu Toplantısı - 22 Ekim 2021
- Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Çevre Şurası - 3 Kasım 2021
- Denizel İstilacı Yabancı Türler Farkındalık Artırma ve Bilinçlendirme Eğitimleri - 03 / 05 Kasım 2021, Antalya
- Covid-19 Pandemisinin Mavi Bayrak Uygulamalarına Etkileri Sunumu – 06 Kasım 2021
- Setur Marinalarına Bağlı Yat ve Teknelere Mavi Bayrak Semineri -18 Kasım 2021
- Aquaworld Belek by MP Hotels Caretta Bilgilendirme Sunumu -18 Kasım 2021
- Sıfır Atık Farkındalık ve Mavi Bayrak Eğitimi - 25 Kasım 2021
- Resort Turizm Kongresi - 25 Kasım 2021
- Mavi Bayraklı Tesisler Sezon Sonu Değerlendirme Toplantısı - 01 Aralık 2021
- Konyaaltı Sahili Alan Yönetimi Denetleme Kurulu Sezon Sonu Değerlendirme Toplantısı - 22 Aralık 2021, Antalya
- Eko-Okullar Antalya Sezon Değerlendirme Toplantısı - 24 Aralık 2021
- Antalya Büyükşehir Belediyesi Balon Balığı Yakalama Etkinliği - 26 Aralık 2021
- Hacettepe Üniversitesi Sürdürülebilirlik Zirvesi – 27 / 28 Aralık 2021

8. Plaj Mavi Bayrak Temsilcisi Eğitimi

Çevreye duyarlı turizmi benimsemiş 190 kişi ile 27 Nisan 2021 günü bir aradaydık. TÜRÇEV Mavi Bayrak Programı tarafından düzenlenen 8. Plaj Mavi Bayrak Temsilcisi Eğitimi'ne kayıt yaptıran 171 kişi ve eğitmenler ile Bakanlık temsilcilerinden oluşan 190 kişi eğitimi-

mizi gerçekleştirdik. Ödüllü plajlarda Mavi Bayrak kriterlerinin doğru bir şekilde yerine getirilmesini sağlayan sertifikalı Plaj Mavi Bayrak Temsilcisinin bulundurulması zorunluluğundan yola çıkarak düzenlenen eğitimin tüm oturumlarına katılarak eğitim sonunda yapılan sınavı geçen katılımcılara TÜRÇEV onaylı "Plaj Mavi Bayrak Temsilcisi Sertifikası ve Kimlik Kartı" verilmiştir.

9. Ulusal Marina, Turizm Tekneleri ve Bireysel Yatlara Yönelik Mavi Bayrak Eğitimi

Mavi Bayrak Ödüllü Marina, Bireysel Yat ve Turizm Teknelerine yönelik olarak 28 Ekim 2021 tarihinde ulusal düzeyde gerçekleştirdiğimiz eğitimimize ödüllü 22 marina 6 yat ve 10 turizm teknesini temsilen toplam 57 kişi katıldı. Eğitim süresince değindiğimiz konular:

- Ulusal ve uluslararası çevre gündemi
- Mavi Bayrak uluslararası gelişmeler
- 2019-2021 arası deniz turizmi sezon değerlendirmeleri
- Çevre eğitimi yoluyla sürdürülebilir kalkınma amaçlarına ulaşma çalışmaları
- Bireysel yatlar ve turizm tekneleri için Mavi Bayrak kriter ve uygulamaları
- Küresel ısınmayı 1,5 derece ile sınırlandırabilir miyiz üzerine ENROADS İklim Atölyesi

KAMU KURUM VE YEREL YÖNETİM ZİYARETLERİ

- Ula Belediyesi Ziyareti - 01 Mart 2021
- Bozcaada Kaymakamlığı Ziyareti - 29 Mart 2021
- Antalya Çevre ve Şehircilik İl Müdürü Ziyareti - 15 Ocak 2021
- Antalya Vali Yardımcılarına Ziyaret - 25 Ocak 2021
- Antalya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğüne Ziyaret - 12 Şubat 2021
- Yeni Tesis Ziyaretleri - 02 Mart 2021
- Amasra Kaymakamının ve Amasra Turizm Derneğinin Vakfımıza Ziyareti - 24 Mayıs 2021
- Kültür ve Turizm Bakanlığı Ziyaretleri - 01 Temmuz 2021 / 08 Eylül 2021
- Bodrum Belediyesi'nin TÜRÇEV Muğla Ofisini Ziyareti - 30 Temmuz 2021
- TÜRÇEV Antalya Şubemize Ziyaret - 3 Eylül 2021
- Antalya Sağlık İl Müdürlüğü Ziyareti - 22 Eylül 2021
- Fethiye Belediyesi Çevre Koruma ve Kontrol Müdürlüğü Ziyareti - 4 Ekim 2021
- Marmaris Liman İşletmeleri Ziyareti - 22 Ekim 2021
- Ankara Büyükşehir Belediyesi'nden ve ASKİ'den Vakfımıza Ziyaret - 5 Kasım 2021
- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Ziyareti - 24 Kasım 2021
- Ankara Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi'ne Ziyaret - 08 Aralık 2021
- Bodrum Kaymakamını Ziyaret - 15 Aralık 2021
- Bodrum Belediyesi Destek Hizmetleri Müdürlüğüne Ziyaret - 15 Aralık 2021

RADYO PROGRAMLARI, ULUSAL TV KANALLARINDA YAYINLAR VE CANLI YAYINLARIMIZ

Mavi Bayrak Ulusal Koordinatörü Almıla Kından Cebbari'nin katıldığı yayınlar:

- Çevre TV- Geri Dönüşüm Programı canlı yayın konusu - 10 Mart 2021
- TÜÇEM Kahve Söyleşileri Canlı Yayın konusu - 25 Mart 2021
- Çiğdemim Derneği Ekoloji Söyleşileri Canlı Yayın konusu - 26 Mart 2021
- Dünya Günü'nde TRT Radyo 1-Gün Ötesi Programı'na katılım - 22 Nisan 2021
- Kanal B Eğitime Destek, Turizm ve Çevre Dersi TV yayınları - 18-19-20-21-22-23 Mayıs 2021
- Çevre TV-Çevre Günlüğü Programı - 21 Mayıs 2021
- TRT Radyo 1 Gün Ötesi Programı- 24 Mayıs 2021
- Radyo Bir - Radyo Dergisi Programı - 28 Mayıs 2021
- Kanal B Güne Bakış Programı Kıyı Turizmi ve Mavi Bayrak konulu canlı yayın,- 01 Haziran 2021
- Dünya Çevre Günü- Çevre TV canlı yayını - 05 Haziran 2021
- Ege Üniversitesi Çevre Sorunları Uygulama ve Araştırma Merkezi'nin hazırladığı uluslararası katılımlı Dünya Çevre Günü Panelisti-Konu: Ülkemiz Kıyılarında Yüzme Suyu Kalitesi- 05 Haziran 2021
- Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Sıfır Atık Koordinatörlüğü'nün düzenlediği "Ekolojik Yıkımın Farkında Mıyız" Panelisti-Konu: Deniz Ekosisteminin Önemi ve Çevre Ödüllerinin Ekosistem Korumaya Katkısı - 05 Haziran 2021
- Çevre Mühendisleri Odası Adana-Mersin-Antalya Şubelerinin ortaklaşa düzenlediği Dünya Çevre Günü Panelisti-Konu: Yüzme Suyu Kalitesinin Yönetimi Kriterleri- 05 Haziran 2021
- Kanal T İngiltere Haftalık Ajanda Programı, Deniz Kirlilikleri ve Suyun Önemi konulu yayın - 24 Haziran 2021
- Dijital Sohbetler Instagram Kanalı Canlı Yayını - 26 Haziran 2021

- Ayvalık Belediye Başkanı ile Çevre Koruma ve Ulusal Mavi Bayrak Töreni'nin önemine dair Ayvalık Gündem ve Ayvalık Belediyesi sosyal medya canlı yayını -05 Temmuz 2021
- Kanal B Hafta Sonu Programı, Deniz Çöplerinin Takibi, Mavi Bayrak Denetimleri ve Engelliler konulu canlı yayın -11 Temmuz 2021
- +0,5 Akdeniz'in Geleceği ve İklim Değişikliği Çalıştayı Panelist olarak katılım-13 Kasım 2021
- Kanal B Güne Bakış Programı İklim Krizinin Denizlere Etkisi konulu canlı yayını -15 Kasım 2021
- Kanal T İngiltere Haftalık Ajanda Programı Plastikler konulu yayın- 25 Kasım 2021
- Kanal B Güne Bakış Programı İklim Krizi ve Kıyı Alanlarında Sürdürülebilirlik konulu canlı yayın - 20 Aralık 2021
- Çevre TV 'de Mavi Bayrak 2022 Başvurularının Değerlendirilmesi - 22 Aralık 2021

Mavi Bayrak instagram hesabında özel günlerde Mavi Bayrak Ulusal Koordinatörü Almıla Kından Cebbari tarafından gerçekleştirilen bilinçlendirme amaçlı canlı yayınlar ve konukları:

- Dünya Su Günü'nde İstanbul Üni. Deniz Bilimleri Ens. Öğretim Üyesi Doç.Dr.Ahsen YÜKSEK ile "Suyun ve Denizlerin Önemi" - 22 Mart 2021
- Turizm Haftası'nda Başkent Üni. Turizm ve Otel İşletmeciliği Öğretim Üyesi İlhan Özgür Yağcı ile "Turizmin Ülkemiz İçin, Doğanın Turizm İçin Önemi" - 15 Nisan 2021
- Çukurova Üni. Öğretim Üyesi Doç.Dr. Sedat Gündoğdu ile 22 Nisan Dünya Günü Söyleşi: "Dünyamız İçin Plastikten Çıkış Yolu" - 21 Nisan 2021
- Niğde Ömer Halisdemir Üni. Öğretim Üyesi Doç. Dr. Ece Ümmü Deveci ile "Dünya İklim Günü" - 10 Mayıs 2021
- TRT Haber Canlı Yayını, TÜRÇEV Antalya Koordinatörü Mustafa Ergiydiren - 27 Ekim 2021

MAVİ BAYRAK ÖDÜL TÖRENLERİ

2021 yılında devam eden salgın tedbirleri nedeniyle bu kapsamda, Mavi Bayrak törenleri de sezona yayılarak uygun olan zamanlarda yerel yetkililerin organizasyonunda salgın için gerekli önlemler alınarak gerçekleştirilmiştir. Vakfımız ilke olarak yalnızca Ulusal Mavi Bayrak Töreni düzenlemekte, bunun dışında yerelde yapılan törenlere programa uyması durumunda katılabilmektedir. Bu kapsamda Vakfımız yetkililerinin katılabildiği ödül törenleri şu şekildedir.

- Turizm Tekneleri Mavi Bayrak Ödül Töreni - Kemer, 5 Mayıs 2021

- Sevgi Plajı Yerel Mavi Bayrak Töreni – Kuşadası, 08 Haziran 2021
- Kültür ve Turizm Bakanlığı Turaş İçmeler Halk Plajı Yerel Mavi Bayrak Töreni - Marmaris, 11 Haziran 2021
- İnkumu Yerel Mavi Bayrak Töreni - Bartın, 12 Haziran 2021
- Akyaka Plajı Yerel Mavi Bayrak Töreni - Ula, 29 Haziran 2021
- 1 Temmuz Denizcilik ve Kabotaj Bayramı Muratpaşa Mavi Bayrak Töreni - 1 Temmuz 2021
- İzmir Marina Mavi Bayrak Töreni - 03 Aralık 2021

MAVİ BAYRAK DENETİMLERİ

2021 yılı içerisinde Mavi Bayraklı plaj, marina ve yat denetimleri bütün iller genelinde tamamlanmıştır. Sezon süresince toplamda 860 Mavi Bayrak denetimi gerçekleştirilmiştir. Tüm denetimler Ankara Merkez Ofisimiz tarafından güncel olarak takip edilebilmektedir. Ödüllü yerlerin kontrolleri ve sezona hazırlıkları aşamasında ilgili yerel yönetimler ve mülki idare amirlikleri de ziyaret edilmiş, salgın önlemleri kapsamında nitelikli hizmet uygulamalarının devam etmesi için kendilerine destekler sağlanmıştır.

Normal şartlarda bayrak sayısı en fazla olan ilk 5 ülkeye her yıl uluslararası denetim gerçekleştirilmekte iken 2020 ve 2021 yıllarında salgın önlemleri kapsamında uluslararası denetim gerçekleştirilmemiştir.

Ayrıca bu sene öğrencilerle Marina Denetimi gerçekleştirilmiştir.

Türkiye'nin farklı üniversitelerinden gelen, çevre gönüllüsü 6 üniversite öğrencisi, 25 Haziran tarihinde

Milta Bodrum Marinada, Marina Mavi Bayrak Denetimi TÜRÇEV Muğla Koordinatör yardımcısı Abdullah Tan ile birlikte gerçekleştirdi. Öğrencilerle hem Mavi Bayrak denetimi yapıldı hem de Mavi Bayrak Kriterleri yerinde anlatılarak, çevre bilincinin oluşması konusunda gelecekte neler yapabileceğimize dair görüşme gerçekleştirildi.

2021 YILI ULUSAL MAVİ BAYRAK ÖDÜL TÖRENİ-AYVALIK

Her yıl ülkemizin farklı bir kıyı yöresinde yapılan tören bu sene 06 Temmuz 2021 tarihinde TÜRÇEV organizasyonunda Ayvalık Belediyesi ev sahipliğinde, Balıkesir Valiliği ile Balıkesir Büyükşehir Belediyesi ve Grand Hotel Temizel destekleri ile engelliler için örnek olanakları ile öne çıkan Mavi Bayrak Ödüllü Paşalimanı Halk Plajı'nda yapıldı.

Törene, Mavi Bayrak Programı'nda ana paydaşlarımız olan Kültür ve Turizm Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı,

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve ilçe belediyeleri ve kaymakamlar ve halk da katıldı.

Törende aynı zamanda 2020 yılında yaptıkları örnek çevre eğitim ve bilinçlendirme faaliyetleri nedeniyle ihtisas jürisi tarafından uygun görülen belediye, otel ve marinalara başarı plaketleri verildi. 2020 yılında Mavi Bayrak Programı kapsamında yaptıkları En İyi Çevre Eğitim Etkinlikleri için ödül alan belediye, turizm tesisleri ve marinalar:

PLAJ KATEGORİSİ		MARİNA KATEGORİSİ
Belediye Antalya Büyükşehir Belediyesi Muratpaşa Belediyesi Fethiye Belediyesi Kuşadası Belediyesi Alanya Belediyesi	Barut Lara Otel Crystal Hotels MP Aquaworld Belek DTBH by Hilton Bodrum Işıl Club Resort	D-Marin Göcek

MAVİ BAYRAK İL KOMİSYON TOPLANTILARI

Ülkemizde Mavi Bayrak Programı'nın gelişimi ve ödülle hazırlık süreci, kıyılarımızın sürdürülebilir gelişme ilkeleri çerçevesinde kullanımı konusunda rehberlik etmektedir. Kriterler kapsamında gerçekleştirilmesi gereken hususların da kamu hizmetini gerektirmesi nedeniyle, yerel idare amirlikleri koordinasyonunda yapılan çalışmalar ve takip çok önemlidir. Bu bakımdan illerde Mavi Bayrak Ödüllü alanların artması ve kıyılarda kriterler kapsamında sürdürülebilirliğin sağlanması adına Valilikler tarafından genelge ile oluşturulan ve TÜRÇEV temsilcilerinin de yer aldığı İl Mavi Bayrak Komisyonlarının önemli bir işlevi bulunmaktadır. Bu kap-

samda aktif olarak çalışan komisyonlarca şu toplantılar gerçekleştirilmiştir:

- Antalya İl Mavi Bayrak Komisyon Toplantısı -18 Şubat 2021
- İzmir İl Mavi Bayrak Komisyon Toplantısı - 09 Haziran 2021
- Balıkesir İl Mavi Bayrak Komisyonu Kuruluş Toplantısı – 23 Eylül 2021
- Balıkesir İl Mavi Bayrak Komisyonu Sezon Sonu Değerlendirme Toplantısı - 28 Ekim 2021

2021 YILI MAVİ BAYRAK ULUSLARARASI MAVİ BAYRAK KOORDİNATÖRLERİ TOPLANTISI

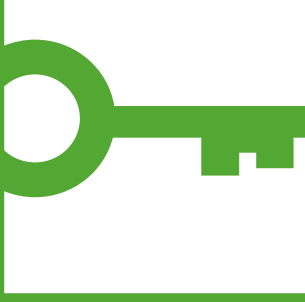

Bu yılın Uluslararası Mavi Bayrak Koordinatörler toplantısı, 20 ve 27 Ekim'de çevrimiçi olarak gerçekleşti. Toplantıya dünya çapında tüm ulusal koordinatörlerle birlikte, FEE (Çevre Eğitim Vakfı) Başkanı Lesley Jones ve FEE'nin CEO'su Daniel Schaffer da katılım sağladı.

Toplamda 2 güne bölünmüş olarak hazırlanan program da Uluslararası Mavi Bayrak Koordinatörü Johann Durand, geçtiğimiz yılın değerlendirmesini yaptı. 2021 yılında, Dünya genelinde 50 Mavi Bayraklı ülkeden; toplamda, plajlarda 130, marinalarda 23 ve turizm teknelerinde 7 artış olduğunu belirtti. Ayrıca bu yıl toplam 4 ülkenin Mavi Bayrak programına katıldığı ve böylelikle ülke sayısının 54'e ulaştığı belirtildi.

Yeni kriter önerileri, ülkelerden örnek çalışmalar, FEE'nin 2030 GAIA Stratejik İlkeleri ve programlara uygulamalarının değerlendirildiği toplantılarda edinilen bilgiler Vakfımızca yapılan çevrimiçi eğitimlerde paydaşlarımız ile paylaşılmış olup ayrıca 2022 faaliyet programlarının içerisine yerleştirilmiştir.

Green Key

YEŞİL ANAHTAR

Yeşil Anahtar Programı, ilk olarak 1994 yılında Danimarka'da başlamış ve 2002 yılında Uluslararası Çevre Eğitim Vakfı (Foundation For Environmental Education-FEE)'nin beşinci programı olarak kabul edilmiştir.

Uluslararası alanda restoranlar, kongre merkezleri, kamp alanları konaklama merkezlerine verilen bir eko-etikettir. Yeşil Anahtar Programı, ülkemizde Türkiye Çevre Eğitim Vakfı tarafından 2011 yılında yürütülmeye başlanmıştır ve ödül, konaklama tesislerine verilmektedir. Uluslararası niteliğe sahip olan bu program, tesislerde çevre yönetimi, atık yönetimi, su ve enerji tasarrufu başta olmak üzere 13 ana kriter başlığı yoluyla iklim değişikliğinin önlenmesini ve turizm sektörünün sosyal, kültürel ve doğal çevreye verdiği negatif etkileri en aza indirmeyi, böylelikle sürdürülebilir turizme katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.

2021 yılı itibari ile ülkemizde 103 otelin Yeşil Anahtar Ödülü bulunmaktadır. Uluslararası alanda 65 ülkede uygulanan bu program kapsamında, toplam 3200'ün üzerinde Yeşil Anahtar Ödüllü tesis vardır. Türkiye, ödüllü 103 oteli ile 65 ülke arasında 10.sırada yer almaktadır.

Yeşil Anahtar Kriterleri;

- Çevre Yönetimi
- Personel Eğitimi
- Misafirlerin Bilinçlendirilmesi
- Su Tasarrufu
- Yıkama ve Temizleme
- Atık Yönetimi
- Enerji Tasarrufu
- Yiyecek ve İçecek
- Yeşil Alan ve Bahçeler
- Yeşil Aktiviteler
- İdare ve Yönetim

Kurumsal Sosyal Sorumluluk olarak 13 ana başlık altında toplanmaktadır. Yeşil Anahtar Ödülü, Yeşil Anahtar Ulusal Jürisi tarafından bir yıl için verilmekte olup, başvurular her yıl yenilenmektedir. Ülkemizde Yeşil Anahtar Ödülü alan tesisler, ilk olarak bir ön denetim ile değerlendirilmektedir. Sonrasında Ulusal Jüri kararı ile ödülü almaya hak kazanan tesisler belirlenmektedir. Kriterlere uygun olan tesislere bayrak, plaket ve sertifikaları verilmektedir. Ödüllü tesislerde takip denetimleri, iki yılda bir, sezon ayları içerisinde ulusal koordinatör tarafından yapılmaktadır.

 www.greenkey.global

 [yesilanahtarturkiye](https://www.facebook.com/yesilanahtarturkiye)

 [yesilanahtarturkiye](https://www.instagram.com/yesilanahtarturkiye)

 [in/green-key-turkey](https://www.linkedin.com/company/green-key-turkey)

 [yesil_anahtar](https://twitter.com/yesil_anahtar)

2021 YILI YEŞİL ANAHTAR PROGRAMI BAŞVURULARI TAMAMLANMIŞTIR

2021 yılında tesislerin talebi üzerine Yeşil Anahtar Başvuru tarihi 30 Nisan tarihine kadar uzatılmış, toplam 103 tesisin başvurusu alınarak süreç tamamlanmıştır. Başvurular TÜRÇEV web sitesi üzerinden online olarak yapılmakta ve tesisler başvuru belgelerini ulusal koordinasyona iletmektedir. İlk defa başvuran tesislere dosyaları incelendikten sonra bir ön denetim gerçekleştirilmiş olup derlenen dosyaları ödül yenileme başvuruları bulunan tesisler ile birlikte Ulusal Jüriye sunulmuştur. Jüri'nin değerlendirmesinden sonra ödülü almaya hak kazanan tesisler ilan edilerek bu tesislere ödülleri gönderilmiştir.

GELECEK TURİZMDE PROJESİ- SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZM TEMALI WEBİNARLARA KATILIM SAĞLANDI

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) ve Anadolu Efes ortaklığıyla geliştirilen Gelecek Turizmde Projesi, Köyceğiz Aromatik Bitkiler Evi Sürdürülebilir Turizm Etkinlikleri çerçevesinde katıldığımız webinarlarda Turizmin Karbon Ayak İzi ile ilgili sunum yapılmış olup Yeşil Anahtar Programı hakkında ayrıntılı bilgiler verilmiştir. Sunumu Yeşil Anahtar Programı Ulusal Koordinatörü Merve Yıldız yapmıştır.

YEŞİL ANAHTAR PROGRAMI ÖN DENETİMLERİ

2021 Yeşil Anahtar Başvuruları halen devam eden tesislerimizin ön denetimleri, pandemi nedeniyle aldığımız önlemler neticesinde hem sanal denetim hem de yerinde denetim olarak Genel Merkez ve Şubelerimizin

destekleriyle devam etmektedir. Bu sene farklı kategorilerden biri olan Restoran Kategorisinde ilk kez bir başvuru alınmış olup ön denetimleri TÜRÇEV Antalya Koordinatör Yardımcısı Ömer Keskin tarafından yapılmıştır.

TÜRKİYE'DE VE DÜNYADA GÜNEŞ ENERJİSİNİN GELECEĞİ WEBİNARINA KATILIM SAĞLANDI

1 Nisan 2021 tarihinde Bilkent Enerji Politikaları Araştırma Merkezi'nin dijital ortamda hazırlanmış olduğu etkinliğine katılım sağlandı. Güneş enerjisindeki son gelişmeleri anlatan sunumla-

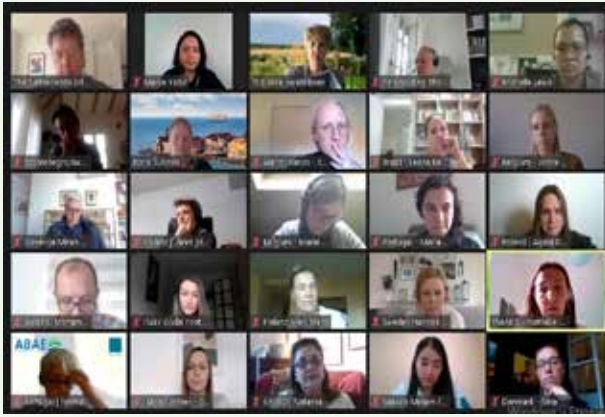
rın ardından, sektör uzmanlarının katkılarıyla Türkiye'deki güneş enerjisinin geleceği farklı sektörlerdeki durumu ve kullanım alanlarına değinildi.

ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASI ANTALYA ŞUBE İLE YEŞİL ANAHTAR KOORDİNASYONU ORTAK WEBİNARI

Turizm Haftası etkinlikleri sebebiyle 17 Nisan 2021 tarihinde Çevre Mühendisleri Odası Antalya Şube ile yapmış olduğumuz webinara TÜRÇEV Antalya Koordinatör Yardımcısı Ömer Keskin konuşmacı olarak katıldı. Antalya Şube Başkanı Derya Ünver'in moderatörlüğünde katılımcılara Yeşil Anahtar Programı tanıtıldı. Sürdürülebilir turizm uygulamaları ve Türkiye'de yapılan güzel çalışmalardan bahsedildi.

YEŞİL ANAHTAR PROGRAMI ULUSLARARASI KOORDİNATÖRLER TOPLANTISI

19, 21 ve 22 Nisan tarihlerinde zoom uygulaması üzerinden gerçekleştirilen Yeşil Anahtar Programı Ulusal Koordinatörler toplantısı 34 ülkeden 71 katılımcı ile gerçekleştirildi.

2022 yılında güncelleme yapılacak kriterler, pandemi döneminde değişen denetim şartlarının değerlendirilmesi gibi konu başlıkları işlendi. Toplantının son gününde farklı ülkelerdeki iyi uygulamalar paylaşıldı ve Green Key'in ortaklarının sunumları yapıldı. Toplantıya TÜRÇEV Genel Müdürü Murat Yiğitöl, Yeşil Anahtar Programı Ulusal Koordinatörü Merve Yıldız ve TÜRÇEV Antalya Koordinatör Yardımcısı Ömer Keskin katılım sağlamıştır.

2021 YILI YEŞİL ANAHTAR PROGRAMI ULUSAL JÜRİ TOPLANTISI

4 Mayıs 2021 tarihinde yapmış olduğumuz Ulusal Jüri Toplantısı sonucunda 2021 Yılı için Yeşil Anahtar Ödülü almaya hak kazanan tesislerimiz belli oldu. Üstelik bu sene yeni bir kategoride tesisimiz var. Restoran kategorisinde ilk ödüllü tesisimiz olan 7 MEHMET ve diğer tüm turizm tesislerimizi tebrik ediyoruz.

Ödüllü tesislerimiz ve programımız hakkında daha ayrıntılı bilgi almak isterseniz www.turcev.org.tr adresinden bize ulaşabilirsiniz.

AZERBAIJAN EKO-TURİZM DERNEĞİ İLE TOPLANTI

Azerbaycan'da bulunan Eko-Turizm Derneği TÜRÇEV'de mevcut olarak yürüttüğümüz çevre eğitim programları ile ilgili bilgi almak istediler. Bu hususta 18 Mayıs 2021 tarihinde yapmış olduğumuz toplantıda programların ülkemizde işleyişleri ile ilgili bilgiler verilmiş olup asıl odaklanmak istedikleri program olan Yeşil Anahtar Programı hakkında Türkiye'deki deneyimlerimiz paylaşılmıştır.

Toplantıya Mavi Bayrak Programı, Eko-Okullar Programı ve Yeşil Anahtar Programı Koordinasyon yetkilileri ile birlikte TÜRÇEV Genel Müdürü Murat Yiğitöl katılmıştır.

TEMİZ ENERJİ VAKFI YERELDEN ULUSA İKLİM AĞI PROJESİ EĞİTİMİ

İklim değişikliği ile mücadele konusunda TEMEV'in yürüttüğü Yerelden Ulusala İklim Ağı Projesi 6. Eğitimine katılım sağlandı. Projenin genel amacı, iklim değişikliği ile mücadele alanında faaliyet gösteren STK'ları ortak bir ağ etrafında buluşturup, kent konseyleri ile bağlantılı bir şekilde idare ile iş birliği içerisinde olmalarını sağlayarak güçlendirmektir. 20-21 Mayıs tarihlerinde zoom uygulaması üzerinden gerçekleştirilen eğitime Yeşil Anahtar Programı Ulusal Koordinatörü katılım sağlamıştır.

GREEN KEY MEKSİKA İYİ UYGULAMALAR WEBİNARI'NA KATILIM SAĞLANDI

Yeşil Anahtar Programı Uluslararası Koordinatörlüğü'nün destekleriyle 13 Eylül 2021 tarihinde yapılan webinarında Green Key Meksika'nın teknolojik uygulamaları hakkında diğer ulusal koordinatörler bilgilendirilmiştir. Hazırlanan mobil uygulama sayesinde başvuru süreci, başvuru belgelerin takibi ve yerinde denetim süreçlerini kolaylaştıran uygulama hakkında bilgiler verilmiştir. Webinarı Ulusal Koordinatör Merve Yıldız tarafından katılım sağlandı.

TÜRKİYE ÇEVRE ETİKETİ SİSTEMİNİN (TÇES) GELİŞTİRİLMESİ PROJESİ KAPSAMINDA BİLGİLENDİRME TOPLANTISINA KATILIM SAĞLANDI

23 Eylül 2021 tarihinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın önderliğinde Türkiye Çevre Etiketleri Sisteminin (TÇES) Geliştirilmesi Projesi Kapsamında Bilgilendirme Toplantısı gerçekleştirildi.

Toplantıda dünyadaki eko-etiketler, çevre etiketleri kullanım alanları, Türkiye'deki durumu ve Türkiye'de Sıfır Atık süreci ve kurulumu hakkında bilgiler verildi. Toplantıya Ulusal Koordinatör Merve Yıldız tarafından katılım sağlandı.

YEŞİL ANAHTAR PROGRAMI DENETİMLERİ YAPILDI

2021 Yılı Yeşil Anahtar Programları denetimleri yapıldı. Merkez ofisimize destek olarak İzmir, Muğla ve Antalya illerindeki koordinatörlüklerimiz de kendi bölgelerindeki tesisleri ziyaret etmektedirler. Bu yıl sezon denetimlerimizi hem sanal hem de yerinde denetim olmak üzere gerçekleştirmekteyiz. Tesisler başvuru belgeleri, atık

yönetimi, su ve enerji tasarrufu, misafir ve personel bilgilendirmesi, yiyecek ve içecekler ile ilgili kriterleri içeren denetim prosedüründen geçmektedir.

Restoran kategorisinde Yeşil Anahtar'a almaya hak kazanan ilk restoran Antalya'da bulunan 7 Mehmet oldu. Yeşil Anahtar kriterleri gerekliliklerini yerine getiren restoran, başvuru ve ödülleri açıklanmasının

ardından Yeşil Anahtar Bayrağı ve Sertifikası teslim edilmişti. 21 Eylül tarihinde kriterlerin sağlandığını yerinde incelendi ve 7 Mehmet restoranına denetim gerçekleştirildi. Gerçekleştirdiğimiz denetimde çevreye duyarlı tesisin çalışmalarını inceledi. 7 Mehmet restoranında, Güneş enerjisi ile yenilenebilir enerji kullanımı, çoklu atık ayrışımı, enerji tasarruflu cihazların kullanımı gibi çevreye duyarlı iyileştirmeler mevcut.

Tüm tesislerimizi Yeşil Anahtar Ödüllü tesislere yakışır uygulamaları için tebrik ediyoruz.

AB KATILIM SÜRECİNDE STK'LARIN ETKİ VE KAPASİTELERİNİN ARTTIRILMASI INFL(EU)NCE PROJESİ- PROJE YÖNETİMİ, SAVUNUCULUK VE SOSYAL MEDYA EĞİTİMİ

Sivil Toplum Destek Programı II altında, İKV tarafından Jean Monnet Mezunları Derneği ortaklığında yürütülen AB Katılım Sürecinde STK'ların Etki Kapasitelerinin Artırılması – INFL(EU)NCE - Projesi kapsamında Proje Döngüsü Yönetimi, Savunuculuk ve Sosyal Medya Eğitimi 18-20 Ekim 2021 tarihlerinde düzenlendi.

Üç gün süren eğitimin ilk gününde, proje döngüsü yönetimi ile ilgili teorik, ikinci gününde ise uygulamaya yönelik eğitim verdi. İki gün süren proje döngüsü yönetimi eğitimi boyunca Asuman Erdem, proje döngüsü yönetimine dair temel kavramları, proje önerisinin nasıl hazırlanması gerektiğini, proje uygulama aşamasında dikkat edilmesi gereken noktaları, projelerde sıklıkla yapılan hataları ve fon kaynaklarını katılımcılarla paylaştı.

Özet olarak; proje entegrasyon yönetimi, kapsam yönetimi, zaman yönetimi, maliyet yönetimi, kalite yönetimi, insan kaynakları yönetimi, iletişim yönetimi, risk yönetimi ve tedarik yönetimi başlıkları altında bir projenin en etkili ve verimli bir şekilde nasıl yönetilebileceğine dair ayrıntılı bilgiler verdi.

Eğitimin ikinci gününün ikinci panelinde Asay Global E-Ticaret ve Danışmanlık Şirketinin Kurucu Ortağı ve dijital medya ve pazarlama strateji uzmanı olan Ayşe Tuğçe Önge, savunuculuk konusunu anlattı.

Savunuculuğun nasıl yapılacağı konusunda Ayşe Tuğçe Önge, savunuculuk faaliyetlerine girişilme-

den önce ve sonra nasıl bir planlama yapılması gerektiğine değinerek nasıl savunuculuk yapılacağına dair ayrıntılı bir yol haritası gösterdi. Savunuculuğun önündeki engellerin altını çizerek bu konuda dikkat edilmesi gereken konuları vurguladı.

Eğitimin son gününde sosyal medyaya yönelik metin ve görsel içeriklerin oluşturulması ile ilgili önemli bilgiler veren Ayşe Tuğçe Önge, interaktif bir panel gerçekleştirmeye devam etti. Özellikle sürekli güncellenen sosyal medya platformlarındaki uygulamaların ve içeriklerin yararlı bir şekilde nasıl kullanılabileceği hakkında detaylar verdi. Özellikle içerik takviminin oluşturulması ile sosyal medya paylaşım planlamasının ve organize edilmesinin en temel yollarından biri olduğunu söyleyen Ayşe Tuğçe Önge, dijital medya için kullanılabilecek içerik düzenleme sitelerini ve araçlarını katılımcılarla paylaştı. Eğitime vakfımızı temsilen Yeşil Anahtar Program Koordinatörü Merve Yıldız katılım sağladı.

YEŞİL ANAHTAR 2021 BM İKLİM KONFERANSI'NA (COP 26) KATILDI

Green Key'in iklim eylemi kapsamındaki bazı faaliyetlerini vurgulayarak "İklim Eylemi- Ağların Gücünden Yararlanmak!" temalı COP26 etkinliğinde yer almaktan gurur duyuyor.

26. BM iklim değişikliği konferansı, 31 Ekim- 12 Kasım 2021 tarihleri arasında İskoçya'nın Glasgow kentinde yapıldı.

2 Kasım'da Glasgow Bilim Merkezi'nde saat 15.30-17.30'da Green Key, Green Zone "İklim Eylemi- Ağların Gücünü Kullanmak!" etkinliğinde yer aldı. Etkinlik, Çevre Eğitimi Vakfı (FEE) tarafından, FEE Başkanı (Lesley Jones) açılış konuşmacısı ve FEE CEO'su (Daniel Schaffer) moderatörlüğünde düzenlendi. Etkinlik, FEE'nin 10 yıllık stratejisinde (GAIA 20:30) tanımlandığı gibi FEE'nin iklim eylemine katkılarına ilişkin örneklerin yanı sıra Yeşil Anahtar da dahil olmak üzere FEE programlarından örnekler sergilendi.

Green Key'in etkinliğe katkısı, Kamboçya'nın Siem Reap kentindeki GIZ Ofisinde Program Başkanı ve Küme Koordinatörü Dr. Stefan Hanselmann ile bir röportajı içeriyor. Alman Uluslararası İş birliği Kurumu ve FEE/Green Key olan GIZ, yerel bir misafirperverlik okulu ile birlikte Kamboçya'da iklim değişikliği için

sürdürülebilir turizmi teşvik etmek için ortak bir proje üzerine işbirliği yapıyor.

Programda Green Key ödüllü London Marriott Hotel Regent's Park'ın Genel Müdürü ve Marriott UK Sürdürülebilirlik Başkanı Bay Alok Dixit ile Yeşil Anahtar'a katılım yoluyla konaklama endüstrisinde iklim değişikliği eylemiyle ilgili çalışmalar hakkında bir röportaj da var.

KÜRESEL BİYOÇEŞİTLİLİĞİ KORUMA KAMPANYASI #GAIA2030 #GENERATIONRESTORATION

GAIA 20:30 Uluslararası Çevre Eğitim Vakfının çağımızın önemli çevre problemleri olarak belirlediği 3 başlığı ele almak için oluşturduğu eylem ve hedefleri kapsıyor. Bu hedefler iklim eylemlerini güçlendirmek, küresel biyoçeşitliliği korumak ve çevre kirliliğini azaltmaktır.

Bu hususta 7 Aralık 2021 tarihinde Küresel Biyoçeşitliliği Koruma Kampanyası'nın tanıtılması için Green Key Uluslararası Koordinasyonunun düzenlemiş olduğu webinar programına katılım sağladık. Kampanya kapsamında ulusal operatörlere düşen görevlerden ve kampanya ayrıntılarından bahsedildi. 1 Ocak 2022 tarihi ile başlayan kampanya 2022 Ağustos ayına kadar devam edecek.

YEŞİL ANAHTAR PROGRAMI BAŞVURULARI BAŞLADI

2022 Yılı Yeşil Anahtar Ödülü başvuruları 27 Aralık 2021 tarihinde başlamış olup son başvuru tarihi 25 Şubat 2022'dir. Başvurular TÜRÇEV web sitesi üzerinden online olarak yapılmakta ve tesisler başvuru belgelerini ulusal koordinasyona iletmelidir. İlk defa başvuran tesislere dosyaları incelendikten sonra bir ön denetim gerçekleştirilecek olup derlenen dosyaları ödül yenileme başvuruları bulunan tesisler ile birlikte Ulusal Jüriye sunulacaktır. Jüri'nin değerlendirmesinden sonra ödülü almaya hak kazanan tesisler ilan edilecek olup ödülleri gönderilecektir.

Eco-Schools

EKO-OKULLAR PROGRAMI

Okul öncesi ile ilk ve ortaokullarda çevre bilinci, çevre yönetimi ve sürdürülebilir kalkınma eğitimi vermek amacıyla uygulanan ve 104 ülkede yürütülen uluslararası bir çevre eğitim ve bilinçlendirme programıdır.

Program'ın katılımcı yaklaşımıyla öğrenciler hem çevresel konularda bilgi edinirler, hem de ailelerini, yerel yönetimleri, sivil toplum kuruluşlarını yani kısaca tüm toplumu bu konularda bilinçlendirirler. Program, okullarda ISO 14001/EMAS üzerine kurulmuş bir çevre yönetim sisteminin uygulanmasını da sağlar.

Eko-Okullar Programı, okullara çevre eğitimi konusunda yol gösterici bir program sunmasının yanı sıra, Program dahilinde yaptıkları çalışmalarda ve verdikleri çevre eğitiminde başarı sağlamış okullara Yeşil Bayrak Ödülü verilmesi nedeni ile aynı zamanda bir ödül planı olma özelliği de taşır. Yeşil Bayrak, uluslararası düzeyde tanınan ve saygınlığı olan, çevreye duyarlı okulu simgeleyen bir eko-etikettir. 2 yıl geçerlilik süresi olan ödülün her iki yılda bir yenilenmesi gerekir.

2021 yılı itibariyle Eko-Okullar Programı kapsamında Dünya çapında 59.000 okulda 20 milyondan fazla öğrenci ve 1,400,00 öğretmene ulaşılmış ve 1748 kurum-kuruluşla ortaklaşa çalışmalar yapılmıştır. Ülkemizde ise Eko-Okullar Programı 2021 yılı itibariyle 61 ilden toplam 1072 okulda yürütülmekte olup, 837 okul yaptıkları başarılı çevre çalışmaları karşılığında Yeşil Bayrak dalgalandırmaktadır.

 www.ecoschools.global

 www.ekookullar.org.tr

 [ekookullar](https://www.facebook.com/ekookullar)

 [ekookullarturkiye](https://www.instagram.com/ekookullarturkiye)

 [Eko-Okullar Türkiye](https://www.youtube.com/Eko-Okullar_Turkiye)

 [eko-okullar-turkiye](https://www.linkedin.com/company/eko-okullar-turkiye)

 [EkoOkullar_TR](https://twitter.com/EkoOkullar_TR)

2020-2021 EĞİTİM – ÖĞRETİM YILINDA 421 OKULUMUZ DAHA YEŞİL BAYRAK ÖDÜLÜNE HAK KAZANDI!

Sürdürülebilir bir çevre için erken yaşta çevre bilinci oluşturulmasını amaçlayan uluslararası Eko-Okullar Programı kapsamında 2020-2021 eğitim-öğretim yılında 421 Eko-Okulumuz Yeşil Bayrak ödülüne hak kazanmış olup, önceki yıl ödülü devam etmekte olan okullarla beraber toplam Yeşil Bayraklı okul sayımız 836'ya ulaşmıştır. Bu sayı, okullarımızın Eko-Okullar Programı'na verdiği önemi ve Program'ın başarısını göstermektedir.

Eko-Okullar Programı 1995 yılından buyana ülkemizde Türkiye Çevre Eğitim Vakfı (TÜRÇEV) koordinasyonunda uygulanmakta olup ortaokullar, ilkokullar ile okul öncesi eğitim kurumları tarafından yürütülmekte, Program kapsamında yapılan farklı çalışmalarla çocuklarda çevre bilinci oluşturulması amaçlanmaktadır.

Uluslararası alanda 67 ülkede uygulanmakta olan Eko-Okullar Programı, 2020-2021 eğitim-öğretim yılı sonunda ülkemizde 920 okulda (anaokulu, ilkokul ve ortaokul) uygulanmaktadır. Eko-Okullar Programı kapsamında, çevre konusunda yaptıkları çalışmalarında başarılı olan okullara, 2 yıl süreli Yeşil Bayrak Ödülü verilmektedir. Bu ödül aynı zamanda ilgili okulun çevreye duyarlı bir okul olduğunu gösteren uluslararası bir eko-etikettir.

İki yıl boyunca özveri ile çalışıp daha güzel, yeşil ve yaşanabilir bir Dünya için çaba sarf eden tüm öğretmen, öğrenci ve idarecilerimize teşekkür eder, Yeşil Bayraklarının her zaman dalgalanmasını dileriz.

SAKARYA İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRÜ VE SAKARYA EKO-OKULLARI YEŞİL BAYRAK ÖDÜL TÖRENİ'NDE BİR ARAYA GELDİ!

Pandemi sebebi ile 2 yıl ara verdiğimiz Yeşil Bayrak Ödül Törenleri getirilen kısıtlamaların azaltılması ve okulların talebi doğrultusunda mevcut kurallara uyularak il bazında yapılmaya başlanmıştır.

Bu kapsamda Sakarya Eko-Okulları için TED Sakarya Kolejinde gerçekleştirilen Yeşil Bayrak Ödül Töreni, Adapazarı Özel Enka İlkokulu, Mehmet Demir İlkokulu, Atatürk İlkokulu, Camili Şehit Yaşar Atay Anaokulu, Özel Sakarya Doğa İlkokulu, Sait Faik Abasıyanık Ortaokulu, Özel Sakarya Yönder İlkokulu, Özel Sakar-

ya Yönder Ortaokulu, Sakarya Üniversitesi Vakfı Özel İlkokulu ve Sakarya Üniversitesi Vakfı Özel Ortaokulu'nun katılımı ile gerçekleştirilmiş ve okulların Yeşil Bayrak Ödülleri ile sertifikaları Sakarya İl Millî Eğitim Müdürü Sayın Fazilet Durmuş ve Adapazarı İlçe Millî Eğitim Müdürü Sayın Coşkun Bakırtaş tarafından okul temsilcilerine takdim edilmiştir.

Tören kapsamında emeği geçen Sakarya İl Millî Eğitim Müdürlüğü'ne, Sakarya İl Koordinatörlerimize ve tüm katılımcı öğretmen ve öğrencilerimize teşekkür ederiz.

ESKİŞEHİR İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRÜ VE ESKİŞEHİR EKO-OKULLARI YEŞİL BAYRAK ÖDÜL TÖRENİ'NDE BİR ARAYA GELDİ!

Eskişehir Eko-Okulları Yeşil Bayrak Ödül Töreni Eko-Okulları Programı'nın uzun yıllardır paydaşı olan Eskişehir İl Millî Eğitim Müdürlüğü ev sahipliğinde gerçekleştirildi.

Ödül törenine İl Millî Eğitim Müdürü Sayın Hakan Cırt, Tepebaşı İlçe Millî Eğitim Müdürü Sayın Mustafa Özcan, Odunpazarı İlçe Millî Eğitim Müdürü Sayın Kürşad Önder Ceylan ve Eko-Okullar İl Koordinatörü Sayın

Nadir Erdem ile ödül alan okulların idareci ve koordinatör öğretmenleri katıldı.

İl Millî Eğitim Müdürü Hakan Cırt yaptığı konuşmada; "Eko-Okullar Programı insanın kendisiyle ve çevresiy-le uyumlu olmasıdır. Atık malzemelerden elde edilen geri dönüşüm kazanımları, gelişmiş ülkelerde oldukça yüksek seviyelerdedir. Günlük yaşantımızda bağlantılı olduğumuz her şeyin tekrar kullanıma kazandırılması, israfı önleme ve tasarrufla istenilen düzeye gelmede önemlidir. Eko-Okullar Programı Eskişehir'de uzun yıllardır devam etmektedir. 1999 yılında projeye ilk olarak katılan okullardan biri olan İki Eylül İlköğretim Okulu'nda programı başarıyla yürütmüştük. Yeşil Bayrağı alan okullarımızın idareci, öğretmen, öğrenci ve velilerini kutluyorum." dedi.

Tören kapsamında emeği geçen Eskişehir İl Millî Eğitim Müdürlüğü'ne, Eskişehir İl Koordinatörümüze ve tüm katılımcı öğretmen ve öğrencilerimize teşekkür ederiz.

ATIKLA MÜCADELE KAMPANYASI (TRASH HACK CAMPAIGN) 18 OCAK-25 MART TARİHLERİ ARASINDA GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Yaşadığımız pandemi sürecinde maske ve eldiven gibi tek kullanımlık koruyucu materyaller yeni ve tehlikeli bir atık türü yarattılar. Dünya'nın bugün karşı karşıya kaldığı çöp-atık sorununu göz önüne aldığımızda nereden başlayacağımıza karar vermek zor olabilir. Ancak evlerimizde, okullarımızda ve yerel çevremizde yapacağımız küçük değişiklikler ve alacağımız kararlar sonucunda çevreye verdiğimiz zararları azaltabilir, farkındalığımızı arttırabilir ve değişimin parçası olabiliriz fikrinden hareketle FEE, UNESCO ASPnet Ağı (UNESCO Kardeş Okullar Ağı) ile işbirliği yaparak 18 Ocak-25 Mart tarihleri arasında, çöp, atık yönetimi ve daha geniş kapsamda sürdürülebilir kalkınma konularında okulları harekete geçirme amacıyla bir Atıkla Mücadele Kampanyası düzenledi.

29 Ocak günü Türkiye saati ile 15:30-17:00 arasında UNESCO temsilcilerinin de katılımıyla bir çevrimiçi seminer ile öğrenciler, öğretmenler ve ulusal koordinatörlere tanıtılan, etkinlik rehberi, örnek çalışmalar ve

kampanya detaylarının paylaşıldığı etkinliğe ülkemizden pek çok Eko-Okul temsilcisi katıldı.

Atıkla mücadele etkinlikleri atık azaltımını sağlarken içerisinde gezegen için büyük fikirler barındıran basit eylemler olarak belirlenmiş, arkadaşlarla atıksız bir öğle yemeğinden plastik su şişlerini duvar saksılarına dönüştürmeye, eşyaları farklı amaçlar için kullanmaktan ileri dönüşüme, mutfak artıklarını kompost yapımından eski kıyafetlerden maske yapmaya kadar çok farklı bireysel ve toplu etkinlik gerçekleştirilmiştir.

KÜRESEL OKURYAZARLIK AĞI (KOZA) TARAFINDAN DÜZENLENEN KAMPANYACILIK VE İLETİŞİM KAPASİTE GELİŞTİRME ÇALIŞTAYI'NA KATILDIK

Çevre Okuryazarlığı İletişim Ağı Projesi, Avrupa Birliği Sivil Toplum Aracı ve Medya – Sivil Toplum çerçevesinde Ağlar ve Platformlar Destekleme Programı kapsamında Yuva Derneği (Türkiye) ve Kyoto Club (İtalya) tarafından yürütülen bir projedir. Kurulma amacı, Türkiye’den ve Avrupa Birliği’nden sivil toplum kuruluşlarının, sivil girişimlerin ve yerel yönetimlerin katılımıyla bir iletişim ağı oluşturarak çevre eğitimi alanında işbirliğini güçlendirmek ve böylece doğa ve insan ilişkilerine eleştirel bakabilen, bu sorunların çözümüne yönelik fikirler geliştirebilen, araştıran ve bu çerçevede sorumlu davranış ve anlayış sergileyebilen “Küresel Okuryazar” bireylerin artmasına katkıda bulunmak olan Ağ’a, ülkemizden Vakfımız ile beraber 39 kuruluş dahildir.

Projenin özel hedefi, Türkiye’den ve AB’den çevre koruma ve iklim değişikliği ile mücadele alanlarında ortak kaygı duyan sivil toplum kuruluşlarını bir araya getir-

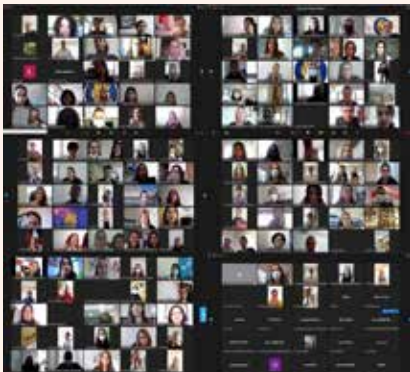
mektir. Oluşturulan ağda çevre ve iklim değişikliği alanında ortak öğrenme için bilgi, deneyim ve/ veya kaynaklarıyla gönüllü olarak katkı sağlayacak bu kuruluşlar, yurttaş ve kamu kurumları için sürdürülebilirlik ve ekolojik okuryazarlık ile iklim değişikliği okuryazarlığı eğitim programlarını geliştirmek, yaygınlaştırmak ve bunların savunuculuğunu yürütmek için düzenlenen eğitimlerde bir araya gelmektedirler.

Bu eğitimlerden sonucusu Kampanyacılık ve İletişim Kapasite Geliştirme Çalıştayı adıyla 3, 4, 10, 11 Şubat tarihlerinde gerçekleştirildi. Bir kampanya adım adım nasıl planlanır, kampanyacılığın püf noktaları ve dijital kampanyacılık konuları ile iyi örneklerin ele alındığı çalıştayda, dijital kampanyacılıkta kullanılan temel araçlar, stratejiler, içerik ve görselleştirme konuları hakkında da detaylı bilgiler verilmiştir. Çalıştaya Eko-Okullar Programı Ulusal Koordinatörü Aynur Çimenci katılmıştır.

EKO-OKULLAR PROGRAMI KOORDİNATÖR ÖĞRETMENLERİNE YÖNELİK “SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK VE EKOLOJİK OKURYAZARLIK ÇEVİRİMİÇİ EĞİTİMİ” 28-29 NİSAN TARİHLERİNDE GERÇEKLEŞTİRİLDİ!

Eko-Okullar Programı Koordinatör Öğretmenlerine Yönelik
Sürdürülebilirlik ve Ekolojik Okuryazarlık
Çevrimiçi Eğitimi, 28-29 Nisan 2021

Farklı oturumlar ve grup çalışmaları aracılığıyla, yeryüzündeki varlıklar ve yaşam tarzımız arasındaki ilişki üzerinden kendi yaşamımızı gözden geçirerek tüm canlıların adil bir yaşam sürebilmesi için sürdürülebilirliğin önemini anladığımız, küresel ve yerel örneklerle sürdürülebilir yaşam pratikleri hakkında daha fazla şey öğrendiğimiz ve insan faaliyetleri sonucu ortaya çıkan sorunları aşabilmek için doğa temelli çözümlerle ufkumuzu genişlettiğimiz iyimser, gerçekçi ve yapıcı bu eğitim için Yuva Derneği’ne çok teşekkür ederiz!

Çevre Okuryazarlığı İletişim Ağı Projesi kapsamında düzenlenen eğitim, Avrupa Birliği Sivil Toplum Aracı ve Medya – Sivil Toplum çerçevesinde Ağlar ve Platformlar Destekleme Programı kapsamında Yuva Derneği (Türkiye) ve Kyoto Club (İtalya) tarafından yürütülen projenin çıktılarındandır.

Kurulma amacı, Türkiye’den ve Avrupa Birliği’nden sivil toplum kuruluşlarının, sivil girişimlerin ve yerel yönetimlerin katılımıyla bir iletişim ağı oluşturarak çevre eğitimi alanında işbirliğini güçlendirmek ve “küresel okuryazar” bireylerin artmasına katkıda bulunmak olan Ağ’a, ülkemizden Vakfımız ile beraber 39 kuruluş dahildir.

ÇEVRE OKURYAZARLIĞI İLETİŞİM AĞI PROJESİ KAPSAMINDA EĞİTMEN EĞİTİMİNE KATILDIK

Çevre Okuryazarlığı İletişim Ağı Projesi, Avrupa Birliği Sivil Toplum Aracı ve Medya – Sivil Toplum çerçevesinde Ağlar ve Platformlar Destekleme Programı kapsamında Yuva Derneği (Türkiye) ve Kyoto Club (İtalya) tarafından yürütülen bir projedir.

Projenin hedefi, Türkiye (Ankara, Balıkesir, Çanakkale, Gaziantep, Hatay, İstanbul, İzmir ve Mersin başta olmak üzere) ve AB'den (İtalya ve Belçika başta olmak üzere) sivil toplum kuruluşlarının katılımıyla bir iletişim ağı kurarak çevre eğitimi alanında iş birliğini güçlendirmek, bilgi, deneyim ve kaynak paylaşmak, eğitimler aracılığıyla farkındalık gelişimine katkıda bulunmak ve çevre eğitimi alanında savunuculuk faaliyetleri yürütmektir.

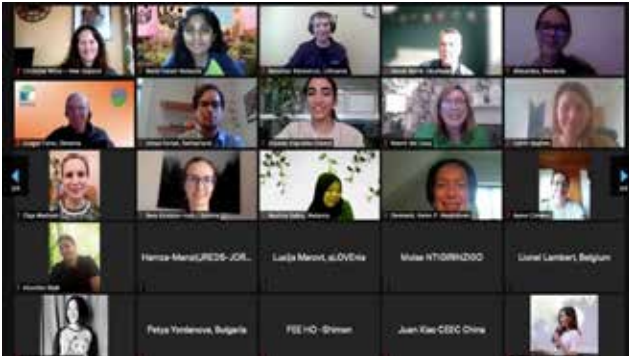
Proje kapsamında; Sürdürülebilirlik ve Ekolojik Okuryazarlık ile İklim Okuryazarlığı eğitimlerinin, eğitmen

eğitimi 19-23 Aralık tarihleri arasında 21 katılımcı ile çevrim içi olarak gerçekleştirildi.

Eğitime Eko-Okullar Programı Ulusal Koordinatörü Aynur Çimenci ve Eko-Okullar Programı Ulusal Koordinatör Asistanı Çiğdem Tunalı katılmıştır.

EKO-OKULLAR PROGRAMI ULUSAL KOORDİNATÖRLER ÇEVİRİMİÇİ TOPLANTISI 12-14 EKİM 2021 TARİHLERİ ARASINDA YAPILDI

2021 yılı Eko-Okullar Ulusal Koordinatörler Toplantısı 12-14 Ekim tarihleri arasında 50'den fazla ülkeden 100'ün üzerinde katılımcı ile çevrimiçi olarak gerçekleştirildi.

FEE Başkanı Lesley Jones'un yapmış olduğu açılış konuşması ile başlayan toplantı, Eko-Okullar Programı'ndan sorumlu yönetim kurulu üyesi Laura Hickey'in 2021 yılı küresel eğitim istatistiklerini açıklaması ve Ulusal Koordinatörlerin tanışması ile devam etmiştir.

Program direktörü Pramod K. Sharma Eko-Okullar Programı faaliyet raporunun açıklamış, "Okullarda Covid-19 Sürecinde Eğitim" başlığı ile ilgili olarak yapılan araştırmanın detaylarını açıklamıştır. Araştırmaya göre öğretmen ve öğrenciler pandeminin sistemi yavaşlatması sebebi ile öğretmen-öğrenci ve veliler arasında daha gerçekçi bir ilişki başladığını ve böylece kendi öğrenme süreçleri, varlıkları ve gelişimleri konusunda kendilerini daha bağımsız hissettikleri bir döneme girdiklerini söylemişlerdir. Yine aynı araştırmaya göre, önümüzdeki yılı "normal" eğitim sürecinin başlayacağı yıl olarak değerlendirmek, eğitimin hala pek çok öğrenci için temel ihtiyaçları karşılamaktan uzak olması sebebi ile, mümkün değildir. Araştırmaya göre, tüm yaşanan zorluklara rağmen, yine de dünya olarak yaşadığımız bu zor yıllardan ders almalı ve alınan bu derslerden yaptığımız çıkarımlar ile daha güzel ve sağlıklı bir toplumu yeniden inşa etmeliyiz.

2021 yılı istatistiklerine göre Eko-Okullar Programı kapsamında 104 ülkede 1.4 milyondan fazla öğretmene ve 20 milyondan fazla öğrenciye ulaşılmıştır. Program 59.000'den fazla okulda yürütülmekte ve 22.000'den fazla okulda Yeşil Bayrak dalgalanmaktadır. Program'ın üniversiteler için dizayn edilmiş bir kolu olan Eko-Kampus Programı 135 üniversitede yürütülmekte, 56 üniversitede ise Yeşil Bayrak dalgalanmaktadır. Program'ın yürütüldüğü uluslararası okul sayısı ise 54'tür.

Her yıl gerçekleştirilen Küresel Eylem Günleri (Global Action Days 2021) 3000'den fazla katılımcı ve 10.000'den fazla pozitif eylem ile kampanya kapsamında bugüne kadar gerçekleştirilenler içerisinde en büyük ve geniş kapsamlı olan olmuştur. Program kapsamında düzenlenen Litter Less, E-Space ve GAIA 2030 Biyolojik Çeşitlilik Kampanyalarına devam edileceği belirtilmiş, GAIA Kampanyası kapsamında gerçekleştirilecek "Ders Planı Yarışması", "Çevrimiçi Biyoçeşitlilik Testi", "Doğada Meydan Okuma", "En İyi Örnekler Yarışması" gibi kampanyanın alt etkinlikleri ve tarihleri ile ilgili detaylı bilgi verilmiştir.

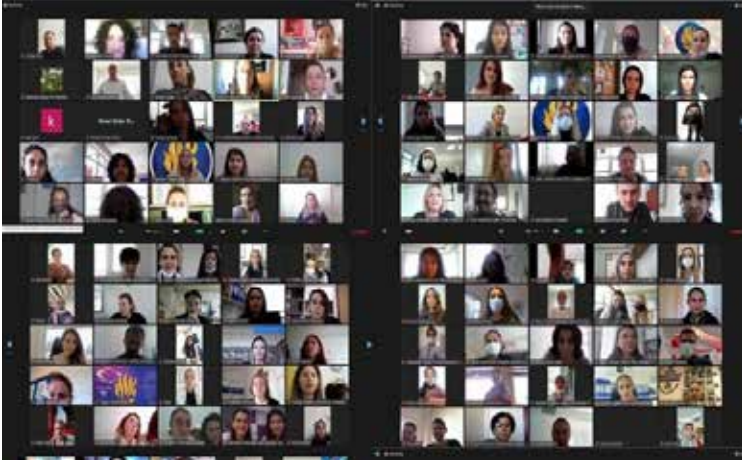
Toplantı sürecinde; "Yeni Normale Hazırlık-Geleceğimiz İçin Geçmişten Öğrenmek-Pandemiden Öğrendiklerimiz ve Bunları Nasıl Kullanacağız", "Eko-Okullar Programı'nı Nitelik ve Nicelik Olarak Büyütmek", "Küresel Eylem Günleri-2021 Çalışmaları ve 2022 Planları", "Yeşil Bayraklı Okullar ile Kayıtlı Okullar Arasındaki Nitelik Farkını Nasıl Kapatabiliriz?" başlıklarında çalışmalar ve çeşitli ülke sunumları gerçekleştirilmiştir.

2021 yılı Küresel Eylem Günleri Kampanyası'na ülkemiz okullarının aktif katılımı sebebi ile Program Ulusal Koordinatörü Aynur Çimenci tarafından bir sunum yapılmış, kampanyanın ülkemizde nasıl koordine edildiği anlatılmış ve 2022 kampanyası için öneriler getirilmiştir.

Toplantıya ülkemizi temsilen TÜRÇEV Genel Müdürü Murat Yiğitöl, Eko-Okullar Programı Ulusal Koordinatörü Aynur Çimenci ve Ulusal Koordinatör Asistanı Çiğdem Tunalı katılmıştır.

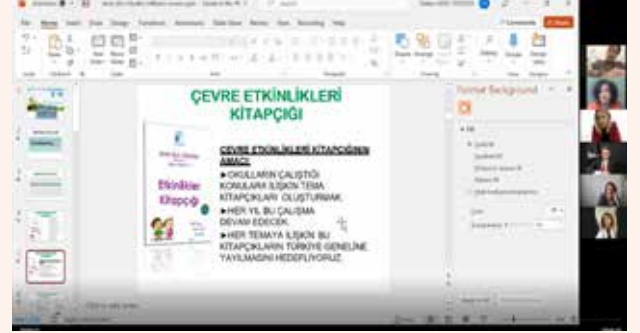
EKO-OKULLAR PROGRAMI KOORDİNATÖRLER ÖĞRETMENLERİ TOPLANTISI GERÇEKLEŞTİRİLDİ

İl Koordinatörlerinin başkanlığında yıl içerisinde her ilde farklı zamanlarda yapılan Eko-Okullar Programı koordinatör öğretmen toplantıları bu yıl da geçen yıl olduğu gibi pandemi sebebi ile ulusal düzeyde ve çevrim içi olarak 26 Ekim 2021 tarihinde gerçekleştirildi.

Eko-Okullar Programı Ulusal Koordinatörler toplantısına ülkemizin dört bir yanından 300'e yakın koordinatör öğretmen katıldı. Eko-Okullar Programı, uzaktan eğitim sürecindeki gelişmeler, başlatılan uluslararası kampanya ve çalışmalar ve önemli tarihler konusunda bilgilendirme yaptığımız toplantı, öğretmenlerden gelen soruların cevaplanmasının ardından sona erdi.

EKO-OKUL İL KOORDİNATÖRLERİMİZ İLE BİR ARAYA GELDİK

Vakfımız ile Eko-Okullar Programı'nı yürüten okullar arasındaki koordinasyon ve iletişimin daha hızlı olabilmesi için, Eko-Okul sayısının fazla olduğu illerimizde "İl Koordinatörlük Sistemi"ni uygulamaktayız. İl koordinatörlük sistemi ile hedeflenen, il bazında gerçekleştirilecek toplu çevre eğitim çalışmaları ile aynı ilde Eko-Okullar Programı'nı yürüten koordinatör öğretmenlerin birbirleri ile işbirliği içerisinde hem okullarının hem de illerinin çalışmalarını her geçen yıl bir üst seviyeye taşımalarını sağlayabilmektir.

Bu kapsamda 24 Kasım 14:00'de gerçekleştirdiğimiz

il koordinatörleri toplantısında 10 ilimizin il koordinatörü ile bir araya gelip hem yıl boyunca yapılacak çalışmalar hakkında konuştuk hem de Program kapsamında uzun yıllardır il koordinatörlüğünü yürüten İzmir, Ankara, Antalya, Bursa ve İstanbul il koordinatörlerimizin geçtiğimiz yıllarda yapmış oldukları toplu Eko-Okul etkinlikleri ile ilgili sunumlarını dinleme fırsatı yakaladık.

Toplantıya katılıp çalışmalarını ve yol gösterici düşüncelerini bizlerle paylaşan tüm il koordinatörlerimize teşekkür eder, en kısa sürede yeni çevre eğitimi etkinliklerimizde bir araya gelebilmeyi dileriz.

ADAPAZARI İLÇESİ ÖĞRETMENLERİ İLE EKO-OKULLAR PROGRAMI'NI KONUŞTUK

Eko-Okullar Programı Ulusal Koordinatörü Aynur Çimenci, Adapazarı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nden gelen davet üzerine 2 Eylül Perşembe günü düzenlenen zoom toplantısına katıldı.

Adapazarı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nce yürütülen "Yeşil Sakarya'ya Yeşil Bayrak Yakışır" Projesi kapsamında düzenlenen ve hem Milli Eğitim Müdürlüğü çalışanlarının hem de ilçenin farklı okullarında görevli gönüllü öğretmenlerin katıldığı toplantıda Eko-Okullar Programı, takip edilmesi gereken süreçler ve programla ilgili ulusal ve uluslararası gelişmelerden bahsedildi. Bir saat süren yaygın dinleyicilerin sorularının cevaplanmasının ardından sona erdi.

EKO-OKULLAR İL TOPLANTILARI

Eko-Okullar Programı 2021-2022 eğitim-öğretim yılı Eskişehir il toplantısı 6 Kasım 2021 tarihinde gerçekleştirildi. Tepebaşı Belediyesi Meclis Salonunda gerçekleştirilen toplantıya, Eko-Okullar İl Koordinatörü Nadir Erdem'in yanı sıra projeyi yürüten anaokulları, ilkokullar ve ortaokulların idarecileri, koordinatör öğretmenleri, Çevre Koruma ve Kontrol Müdürlüğü ve İklim Değişikliği Müdürlüğü yetkilileri katıldı.

Antalya Eko-Okul Koordinatör Öğretmenlerinin katılımıyla gerçekleşen Antalya il toplantısının ilki ise 24 Aralık tarihinde İl Milli Eğitim Müdürü Sayın Hüseyin ER, Antalya Büyükşehir Belediyesi Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığı İklim Değişikliği ve Temiz Şube Müdürlüğü'nden Özden Akkaya ve 115 öğretmenin katılımıyla Antalya İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nde gerçekleştirildi.

Ankara, Eskişehir, İzmir, Antalya, Bursa gibi Eko-Okul sayılarının fazla olduğu illerde TÜRÇEV tarafından belirlenen gönüllü il koordinatörlerimiz öncülüğünde düzenlenen toplantılarda, öğretmenler farklı okullarda yapılan Eko-Okul çalışmaları ile ilgili bilgilenirken, kendi şehirlerinde yapılacak yarışma, sergi, şenlik vb. toplu etkinlikler ile ilgili ortak kararlar almakta ve yıl boyunca çevre konusunda yapılacak ortak çalışmaları beraber planlamaktadırlar.

Yoğun iş tempolarında kendi illerindeki okullara önderlik ederek Eko-Okul toplu etkinliklerine yön veren il ve okul koordinatörü öğretmenlerimize destek ve çabalarından dolayı teşekkür ederiz.

2021-2022 eğitim-öğretim yılı il koordinatör öğretmenler listesine www.ekookullar.org.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

HİSAR OKULLARI TARAFINDAN DÜZENLENEN "GÜNÜMÜZDE ATIK YÖNETİMİ VE GERİ DÖNÜŞÜMÜN ÖNEMİ" BAŞLIKLİ PANELE KATILDIK

Hisar Okulları tarafından düzenlenen "Günümüzde Atık Yönetimi ve Geri Dönüşümün Önemi" başlıklı panel, 6 Mayıs tarihinde 100'e yakın öğrenci, veli ve öğretmenin katılımı ile zoom platformu üzerinden çevrimiçi olarak gerçekleştirilmiştir.

Panele, Türkiye Çevre Eğitim Vakfını temsilen Eko-Okullar Programı Koordinatör Yardımcısı Çiğdem Tunalı ve ÇEVKO Vakfı Eğitim Şefi Ethem Murat Anaç panelist olarak katılmıştır. Panelde, geri dönüşümün önemi vurgulanmış olup; günlük hayatımızda tek kullanımlık ürünler yerine sürdürülebilir ürünlere ağırlık verilmesi, geri dönüşüm kutularının doğru kullanılması vb. konular ele alınmıştır.

Panelistlerin konuşmalarından sonra öğrencilerin soruları yanıtlanarak panel sona ermiştir.

ÇEVRE TV'DE CANLI YAYIN KONUSU OLDUK

Eko-Okullar Programı Ulusal Koordinatörü Aynur Çimenci, 6 Eylül Pazartesi günü Çevre TV'de "Deniz Şafak ile Sorun Ne?" Programı'nın canlı yayın konduğu oldu.

Bir saat süren canlı yayın boyunca "Çevre eğitimi ve Eko-Okullar Programı" ve "Okullar için doğa dostu adımlar" başlıklı sohbet; çevre eğitiminin teorik ve pratik anlamı, su ayakizi, ekolojik ayakizi, karbon ayakizi, Eko-Okullar Programı, ulusal-uluslararası alt projeler, örnek etkinlik ve kampanyalar ve okulların gerçekleştirebileceği doğa dostu eylemler hakkında konuşuldu.

ALANYA BELEDİYESİ'NİN DESTEĞİ İLE GERÇEKLEŞTİRİLEN "DOĞAYA SİHİRLİ DOKUNUŞLAR PROJESİ" NİN LANSMANINA KATILDIK

Alanya Belediyesi Çevre Koruma ve Kontrol Müdürlüğü ile Tiyatro Müdürlüğü ve Temizlik İşleri Müdürlüğü tarafından projelendirilen, drama çalışmaları Alanya Belediyesi Tiyatro Çocuk Bölümü Sorumlusu Nilbanu Engindeniz'in koordinasyonunda yapılan ve Alanya'da yer alan 5 Eko-Okulun öğrencilerinin katılımı ile hayata geçirilen 'Doğaya Sihirli Dokunuşlar' projesinin lansmanı 1 Aralık Çarşamba günü yapıldı.

Alanya Belediyesi Kültür Merkezi'nde gerçekleştirilen lansmana Alanya Belediye Başkanı Adem Murat Yücel, Eko-Okullar Programı Ulusal Koordinatörü Aynur Çimenci, Mavi Bayrak Programı Ulusal Koordinatörü Almıla Kından Cebbari, Antalya il koordinatörü Mustafa Ergiydiren, il koordinatör yardımcısı Ömer Keskin ve

Vakfımız programlar asistanı Melike Bilgin ile projeye katkı sağlayan Eko-Okul öğrencileri ve koordinatör öğretmenler katıldı.

Küresel ısınma, deniz kirliliği, sıfır atık, çevre mucitleri, ormanların korunması ve temiz çevre başlıklarında hazırlanan drama çalışmaları sayesinde Eko-tim öğrencilerinin hem belirlenen başlıklarda çevre eğitimi almaları sağlanmış hem de içerisinde öğrencilerin yer aldığı çevre hikayelerinin eğitim videoları çekilmiş oldu.

Türkiye Çevre Eğitim Vakfı olarak Programlarımız kapsamında Alanya'da gerçekleştirilen etkinliklere ve Eko-Okullara verdiği destekten ötürü Alanya Belediyesi'ne ve katılımcı tüm Eko-Okullarımıza teşekkür ederiz.

ODTÜ EĞİTİM FAKÜLTESİ TOPLUMA HİZMET DERSİNE KATILDIK

ODTÜ Fen Eğitimi Bölümü 'Topluma Hizmet' (MSE288-Community Service) dersi kapsamında bölümden gelen davet üzerine Vakfımızı ve Vakfımızın yürüttüğü çevre eğitim programlarını tanıtmak amacıyla öğrenciler ile bir araya geldik.

Eko-Okullar Programı Ulusal Koordinatör Asistanı Çiğdem Tunalı, Okullarda Orman Ulusal Koordinatörü ve Çevrenin Genç Sözcüleri Ulusal Koordinatör Asistanı Fatma Köle'nin katılım sağladığı 17 Aralık 2021 tarihinde gerçekleştirilen derste; Eko-Okullar Programı, Okullarda Orman Programı ve Çevrenin Genç Sözcüleri Programları tanıtılarak öğrencilerin vakfımızı daha yakından tanımaları sağlandı ve önümüzdeki süreçte oluşturmaya çalıştığımız gönüllük sistemi kapsamında doğacak karşılıklı ihtiyaçlar belirlendi.

Amacı, toplumun güncel sorunlarını belirleme ve çö-

züm üretmeye yönelik projeler hazırlama ve topluma hizmet çalışmalarının okullarda uygulanmasına yönelik temel bilgi ve becerilerin kazanılması olan topluma hizmet uygulamaları dersi, öğrencilere gelecek yaşamlarında çizecekleri yön konusunda yön gösterdiği gibi sivil toplum kuruluşlarına da faaliyetlerini anlatmak ve gönüllülük sistemini oluşturmaları konusunda fayda sağlamaktadır.

GAIA 20:30 BİYOÇEŞİTLİLİK KAMPANYASI BAŞLADI!

Uluslararası Çevre Eğitim Vakfı (Foundation for Environmental Education, FEE) doğa koruma prensiplerini yayma ve öğrencileri, öğretmenleri, velileri ve toplumu doğal yaşamı destekleme-koruma konusunda aktif rol almaları için yönlendirme amacıyla GAIA 20:30 Biyoçeşitlilik Kampanyası'nı başlattı.

Birleşmiş Milletler Ekosistem Restorasyonu On Yılı ile uyumlu olan ve #NesillerRestorasyonu (#GenerationRestoration) nun iletişim hedeflerini yakın bir şekilde takip

eden Kampanya kapsamında Eylül 2021-Haziran 2022 dönemleri arasında bir dizi aktivite gerçekleştirilecek.

Bu aktivitelerden ilki Eko-Okul öğretmenlerine yönelik olarak düzenlenen biyoçeşitlilik konulu **Ders Planı Yarışması**. Yarışma ile ilgili detaylı bilgi Eko-Okullar internet sayfamız/kampanyalar bölümünde yer almaktadır.

Kampanya kapsamındaki ikinci aktivite ise biyoçeşitlilik konulu bir **"Çevrim içi meydan okuma"**. Bu meydan

okumaya katılıp istilacı türler, polen taşıyıcılar, ağaçlar ve doğal çevre hakkında bildiklerinizi ve bilmediklerinizi bulabilirsiniz! Instagram, facebook ve internet sayfalarımız aracılığı ile katılım sağlayabileceğiniz testin amacı katılımcıların biyoçeşitlilik ve biyoçeşitlilik kaybı hakkındaki farkındalığını arttırmak.

Kampanya kapsamında devam edecek yeni aktiviteler öğrenci-öğretmen katılımı için okullar ile paylaşılacaktır.

EKO-OKULLAR OKUL DIŞARIDA GÜNÜ'NE KATILDILAR

Ülkemizin dört bir yanındaki Eko-Okullarımız, 4 Kasım'da gerçekleştirilen Okul Dışarıda Günü'nde yaptıkları tohum toplarıyla arılara hediyeler bırakarak, atık şişelerden kuş evleri oluşturarak, doğal malzemelerle deneyler yapıp karınca yuvalarını, salyangozları incitmeden büyüteçlerle gözlemleyerek, kapaklardan ve kağıtlardan gemiler yapıp yağmurun biriktirdiği su biriktirilerinde yüzdürerek, kuru dalları, kozalakları, taş ve yaprakları renklendirip doğada oyunlar oynayarak, oklava ve yoğurt kovaları ile yağmurun sesine eşlik ederek, çam ağaçlarının sudaki yansı-

malarını izleyerek, masallar anlatıp dinleyerek, yoga yapıp doğada sakinleşerek, inceleme, öğrenme ve keşif dolu saatler geçirdiler.

Okul Dışarıda Günü hem evlerde hem de okullarda, açık havada oynamayı ve öğrenmeyi kutlamak ve ilham vermek için yapılan küresel bir harekettir. Her yıl iki farklı tarihte düzenlenen Okul Dışarıda Günü'nde öğretmenler sınıfları için açık havada geçirilecek özel bir gün organize ederler.

"Kötü hava yoktur, kötü kıyafet seçimi vardır" çağrısına uyup okulu dışarı taşıyan ve yeryüzü ile oyun arkadaşlığı kuran tüm okullarımızı tebrik eder, kampanyanın Türkiye yürütücüsü Aktif Yaşam Derneği'ne teşekkür ederiz.

ESKİŞEHİR EKO-OKULLARI'NDAN "SÜRDÜRÜLEBİLİR ULAŞIM" TEMALİ RESİM SERGİSİ

Avrupa Hareketlilik Haftası kapsamında, Eskişehir Eko-Okulları tarafından gerçekleştirilen "Sürdürülebilir Ulaşım" konulu resim sergisi, Tepebaşı Belediye Başkanı Sn. Ahmet Ataç'ın katılımı ile Cassaba Modern'de yapıldı.

Sergide Eko-Okullar öğrencileri tarafından çizilen ve çocukların gözünden "Sürdürülebilir Ulaşım; Sağlıklı ve Güvenli Hareketlilik" konusunu anlatan 65 resim yer aldı.

Sergi kapsamında emeği geçen tüm öğrencilerimize, koordinatör öğretmenlerimize, okul idarecileri ve velilerimize, Eskişehir İl Koordinatörümüz Sayın Nadir Erdem ile sergiyi organize eden Tepebaşı Belediyesi İklim Müdürlüğü ve Çevre Koruma Müdürlüğü çalışanlarına teşekkür ederiz.

ESKİŞEHİR EKO-OKULLARI "ÇEVRE ÇOCUK MECLİSİ" BAŞKANINI SEÇTİ

Tepebaşı Belediyesi'nin paydaşı olduğu Eskişehir Eko-Okulları "Çevre Çocuk Meclisi" çalışmalarına devam ediyor. İsim hakkı Eskişehir Eko-Okullarına ait olan "Çevre Çocuk Meclisi Çalıştayı"na ilkokullar ve ortaokullardan çok sayıda öğrenci, koordinatör öğretmen ile Tepebaşı Belediye Başkanı Dt. Ahmet Ataç ve Çevre Koruma Kontrol Müdürlüğü ve İklim Müdürlüğü çalışanları katılmıştır.

Geçici başkanlığını Özel Atayurt Ortaokulu öğrencisi Elif Zeren Güleç'in yaptığı çalıştayda, Eko-Okullar İl Koordinatörü Nadir Erdem yaptığı konuşmasında "1999 yılından bu yana Tepebaşı Belediyesinin önemli destekleriyle Eko-Okullar Programını yürütüyoruz. Belediyenin ev sahipliğinde bugün 12. Dönem 1. Çalıştayı gerçekleştiriyoruz. Çevre adına önemli çalışmalar yapan Tepebaşı Belediyesi'nde uzun yıllardır Çevre Koruma ve Kontrol Müdürlüğü ile çok verimli çalışmalar yürütüyoruz. Belediye bünyesinde oluşturulan İklim Müdürlüğü ile de "Küresel Isınma ve İklim Değişikliği" başlığı altında; İklim ve Su, İklim ve Enerji, İklim ve Orman, İklim ve Biyolojik Çeşitlilik gibi konularda verimli çalışmalar yapacağımıza inanıyorum. Bizler, Tepebaşı Belediyesi ve ilgili müdürlüklerin çalışanları, il koordinatörlüğü, okul koordinatör öğretmenlerimiz, okul idarecilerimiz, öğrencilerimizle birlikte çok iyi bir ekibiz. Hepimizin ortak çabası çevre sorunlarının çözümü için çalışmaktır. Gelecek nesillere yaşanabilir bir dünya bırakmak temel hedefimizdir. Bu bağlamda Sayın Belediye Başkanımızın şahsında belediyeye çalışanlarına, öğrenci ve öğretmenlerimize yürekten teşekkür ediyorum" diyerek, Eskişehir Eko-Okullarının 2018-2021 yılları arasında gerçekleştirdiği etkinliklerin video sunumunu yapmıştır.

Toplantıda daha sonra meclis başkanlığına aday olan öğrencilerin propaganda konuşmalarına geçilmiş ve başkanlık seçimi için oy kullanılmıştır. Sandık sayım dökümü yapılırken İklim Müdürlüğü çalışanlarının hazırladığı "Karbon Ayak İzi" konulu atölye çalışması yapılmıştır. Oy

sayımı sonucunda Çevre Çocuk Meclis Başkanlığı'na Özel Çağdaş Okulları Ortaokulu öğrencisi Bilge Hayat Dal, başkan yardımcılıklarına Özel Atayurt Ortaokulu'ndan Ayşe Nehir Özkan, Özel Bilnet Ortaokulu'ndan Neslihan Günal, katip üyeliklere Yunus Emre İlkokulu'ndan Mustafa Uğur, Dumlupınar İlkokulu'ndan Çınar Sürer seçilmiştir.

Başkan Bilge Hayat Dal yaptığı teşekkür konuşmasının ardından Çevre Çocuk Meclisi 12. Dönem 2. ve 3. Çalıştay konuları ile Eko-Okulların ortak faaliyet programını okumuştur. Okunan program meclis genel kurulu tarafından oy çokluğu ile kabul edilmiştir. Yeni Başkan Tepebaşı Belediyesi Meclis Salonunu kendilerine açan Tepebaşı Belediye Başkanı Ahmet Ataç'a, Eko-Okullar İl Koordinatörü ile okul koordinatör öğretmenlerine desteklerinden dolayı teşekkür ederek çalıştay toplantısını kapatmıştır.

OKULLARDA ORMAN PROGRAMI

Okullarda Orman Programı, okul öncesi, ilk ve ortaokullarda uygulanan, orman eko-sistemi ile ilgili bilginin ormanın içinde, ormanlara inceleme gezileri düzenleyerek artırılması ve deneyimlerin uluslararası düzeyde paylaşılmasını amaçlayan bir çevre eğitim programıdır.

Orijinal ismi "Learning About Forests-LEAF" olan Okullarda Orman Programı, Uluslararası Çevre Eğitim Vakfı (Foundation For Environmental Education-FEE) tarafından 1999 yılında yürütülmeye başlanmıştır. Ülkemiz bu programa, TÜRÇEV aracılığıyla, 2004 yılında katılmıştır. Türkiye'deki ismi "Okullarda Orman Programı"dır.

Bugün 27 ülkenin FEE' ye bağlı olarak yürüttüğü programa 2019-2020 eğitim-öğretim yılında, Dünya'da 700.000 öğrenci katılım göstermiştir. Ülkemizde ise 2020 yılı itibarıyla 311 okul sertifika almaya hak kazanmıştır; 130 okul da yaptıkları başarılı çevre çalışmaları sayesinde Okullarda Orman Kahverengi bayrağını dalgalandırmaktadır.

Okullarda Orman Programı, 27 ülkede okul çağındaki çocukların aktif, katılımcı ve bilimsel yollar izlenerek verilen çevre eğitimiyle, orman ve ormanın değerleri hakkında bilinçlenmesini amaçlar. Ormanın sadece ağaçlar topluluğu değil, aynı zamanda içinde binlerce tür canlı varlığı barındıran ekolojik bir sistem olduğu ve yaşamımızda son derece önemli bir yerde bulunduğu gerçeği, çeşitli araçlarla kavratılmaya çalışılır ve bu amaç doğrultusunda öğrencilerin ormanları öğrenmesi hedeflenir.

Programda, ormanların sürdürülebilir yaşam için sahip olduğu değer ve önemin öğrenciler tarafından öğrenilmesi, aktarılması ve günlük hayatta bireylerin davranış ve aktivitelerine yansıtılması beklenmektedir. Okullarda Orman Programı için okulda kurulan orman timinin tüm çalışmaları, farklı tekniklerle, okulun diğer öğrencilerine, velilere kısaca tüm yakın çevreye duyurulur.

Program, orman ekosisteminin öğretilmesi amacıyla yönelik olarak, ormanların eğitsel etkinliklerde kullanılmasını teşvik ederek, ormanlarla ilgili olarak yapılacak yerel, ulusal ve uluslararası faaliyetleri desteklemeyi hedefler. Program'ın ana felsefesi, insanlar için kültürel, ekolojik, ekonomik ve sosyal değeri bulunan ormanların özelliklerinin, çocuklar tarafından anlaşılmasıdır.

 www.leaf.global

 www.okullardaorman.org.tr

 [okullardaormanturkiye](https://www.facebook.com/okullardaormanturkiye)

 [Okullarda Orman Programı](https://www.youtube.com/OkullardaOrmanProgrami)

 [okullardaorman](https://www.instagram.com/okullardaorman)

 linktr.ee/okullardaorman

OKULLARDA ORMAN PROGRAMI 2020-2021 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILINDA 311 OKULLA VE 130 OKULDA OKULLARDA ORMAN BAYRAĞI ÖDÜLÜYLE ÇALIŞMALARINI SÜRDÜRÜYOR

Okullarda Orman Programı'nın kriterlerine uyarak orman eko-sistemi ile ilgili gerekli teorik ve pratik çalışmaları yerine getiren, ulusal koordinatör tarafından yapılan denetimlerde başarılı görülen ve yıl sonu raporlarını eksiksiz olarak gönderen okullar uluslararası koordinasyon tarafından hazırlanan sertifikalarla ödüllendirilmektedir. Programı yürüten okullardan gelen yoğun talep ve oluşan gereklilik sonucunda süreci başarı ile götüren okullarımıza Okullarda Orman Programı bayrağı verilmesi kararı alınmıştır. İlki 2016-2017 Eğitim Öğretim yılında verilen "Okullarda Orman Bayrağı" ödülü, 2020-2021 Eğitim-Öğretim yılında okulların artan katılımıyla devam etmiştir.

Koordinatör öğretmenler, program kapsamında 2020-2021 dönem başında "İklim Değişikliği, Çevre Kirliliği ve Biyoçeşitlilik Kaybı" konusunda hazırladıkları eylem planlarını ulusal koordinatörlüğe yollamışlardır. Eylem planları onaylanan okullar; dönem içinde yaptıkları ve program için büyük önem taşıyan çevre etkinlikleri, okul içi çalışmaları ile ilgili dönem sonu raporlarını hazırlayıp, 24 Mayıs- 4 Haziran 2021 tarihleri arasında Okullarda Orman Programı ulusal koordinatörlüğüne eposta yolu ile iletmislerdir. Dönem sonu raporlarının incelenmesi sonucunda 311 okulumuz uluslararası sertifika almaya hak kazanmıştır. 2020-2021 eğitim öğretim yılında başarılı bir

şekilde çalışma yürüterek; 2019- 2020 Eğitim öğretim yılı çalışma yapıp, başarı göstermiş ve sertifika almış okul olma zorunluluğu ile Okullarda Orman Programının orman bayrağına başvurmuşlardır. Detaylı olarak incelenen bayrak başvuruları sonucunda 130 okulumuz Okullarda Orman bayrağını almıştır.

Okullarda Orman Programı hakkında ayrıntılı bilgi edinmek için www.turcev.org.tr veya www.okullardaorman.org.tr adresini ziyaret edebilirsiniz. Tüm öğretmen ve öğrencilerimize çalışmalarını için teşekkür ederiz.

OKULLARDA ORMAN PROGRAMI ULUSAL KOORDİNATÖRLER ÇEVİRİM İÇİ TOPLANTISI

Her yıl başka bir ülkenin ev sahipliğinde düzenlenen Okullarda Orman Ulusal koordinatörler toplantısı bu yıl da pandemi nedeniyle çevrim içi olarak birkaç farklı tarihte düzenlenmiştir. İlki 18 Şubat 2021 ikincisi ise 26-27 Mayıs 2021 tarihlerinde çevrimiçi olarak gerçekleştirilmiştir. Toplantıya vakfımız adına Okullarda Orman Ulusal Koordinatörü Fatma Köle katılmıştır.

Toplantılarda; FEE Yönetim Kurulu üyesi, LEAF (Learning About Forests) programı yönetim kurulu başkanı Nikos Petrou'un yapmış olduğu açılış konuşması ile başlayan toplantı, Okullarda Orman Programı'ndan sorumlu 2021 yılı küresel eğitim istatistiklerini

açıklaması ve Ulusal Koordinatörlerin tanışması ile devam etmiştir. FEE Eğitim Programları direktörü Pramod K. Sharma ve Uluslararası Eğitim koordinatörü Nicole Andreou; Okullarda Orman Programı faaliyet raporunun açıklamış, okullara pandemi süreci için hazırlanmış belgelerin, ev aktivitelerinin ve sosyal medya kampanyalarının detaylarını sunmuştur. Toplantı boyunca; kirlilik, iklim değişikliği ve biyolojik çeşitlilikle ilgili ev aktiviteleri dâhil olmak üzere pandemi için gerekli kaynaklar, program için güncellenmiş PR paketi, internet üzerinden yapılan çevrimiçi seminerler dizisi, programların ulusal koordinatörleri tarafından değerlendirilmesi, LEAF liderliğinde biyoçeşitlilik üzerine müfredat çerçevesi oluşturma, açık hava eğitimi üzerine FEE akademi kursunun duyuruları konuları görüşülmüştür.

Ayrıca ulusal koordinatörler için yapılan çalıştaylarda, online platformlarda 2021-2022 yılında kampanyasının tanıtımı, ülkeler olarak neler üretilebiliriz, raporlama ve öğretmenlerin çalışmalarını evden yürütürken yönlendirilmesi, evden alternatif çevre eğitim etkinlikleri tartışılmıştır. Ulusal koordinatörler, kendi ülkelerindeki çalışmalar ve programın genel işleyişi konusunda bilgi alışverişinde bulunmuşlardır.

OKULLARDA ORMAN PROGRAMI KOORDİNATÖR ÖĞRETMENLER ÇEVİRİM İÇİ TOPLANTISI

Okullarda Orman Programı 2020-2021 Eğitim Öğretim yılı bilgilendirme toplantıları Zoom üzerinden çevrim içi olarak; 2 Ekim Cumartesi Günü Saat 10.00 ile 13.00 arasında gerçekleştirilmiştir. Toplantıda; bu yılki konu ve çalışmalar, GAIA projesi, Mini-Litter Less Kampanyası, Programın çalışma takvimi, plan örnekleri öğretmenlerle paylaşılmıştır. Öğretmenler evde veya okulda uygulayacakları etkinlik önerisi ve paylaşımı konusunda görüşlerini paylaşmışlardır.

Öğretmenlerin birbirleri ile tanışmaları da sağlanarak katılımcılar için etkileşimli ve verimli bir toplantı gerçekleştirilmiştir. Tüm koordinatör öğretmenlerimize katılımları için çok teşekkür ederiz. Programla ilgili diğer haber ve çalışmalarını takip etmek için Okullarda Orman Programı internet sitesi, Facebook veya Instagram sayfasını ziyaret edebilirsiniz.

OKULLARDA ORMAN PROGRAMI OKULLARI ORMAN HAFTASI ETKİNLİKLERİ GÜLDEN KARABUDAK İLE ORMAN HAFTASI SÖYLEŞİSİ

Orman Haftası kapsamında 25 Martta saat: 20.30-22.00 saatleri arasında, Uzman Orman Terapi Rehberi Sayın Gülden Karabudak ile "Orman Terapisi ve Orman Okulu" konulu bir söyleşi gerçekleştirilmiştir. Söyleşide Sayın Gülden Karabudak Okullarda Orman Programı ulusal koordinatörü Fatma Köle'nin sorularını yanıtlamıştır.

Orman Banyosu ve Terapisi Söyleşimizde: Orman terapisi ve orman tıbbi nedir? Japonya'daki terapi ormanlarının sayısı kaçtır? Orman banyosu ne demektir? Trekking ve doğa yürüyüşünden farkı nedir? Piknik yapmak orman banyosu yerine geçer mi? Orman okulu nedir? soruları yanıtlanmıştır. Söyleşimize ormanları seven, terapisine inanan ve öğrenmek isteyen herkesi bu yayını izleyip ilham almaya davet ediyoruz. Okullarda Orman Türkiye YouTube kanalımızdan abone olup, izleyebilirsiniz.

OKUL ETKİNLİKLERİ

Bu yıl da her yıl olduğu gibi öğrencilerimiz orman haftasında çalışmalarını gerek okulda, gerekse evlerinde coşkuyla kutladılar. Bazı kademelerin uzaktan eğitimle çalışmalarını sürdürmelerine rağmen orman haftasında Okullarda Orman Programı okulları ağaç bayramlarını kutlamışlardır. Okullar çalışmalarını ins-

tagram sayfasından diğer okullara da ilham olması açısından paylaşmıştır. Kimi öğrenciler okul bahçelerinde açık hava etkinlikleri yaparak, kimi öğrenciler evlerinde sessiz gözlem, resim yaparak veya bahçelerinde etkinlikler yaparak orman haftasını kutladı.

GAIA2030 KAMPANYASI #GAIA2030 #GenerationRestoration

GAIA 2030 kampanyası, 79'dan fazla ülkede faaliyet gösteren Uluslararası Çevre Eğitim Vakfı'nın (FEE) tüm programlarında çalışılmak üzere tasarlanmıştır. Learning About Forests tarafından yürütülen kampanya Uluslararası Çevre Eğitim Vakfı (FEE) ağıнын tamamının katılmasına açıktır. Kampanya Eylül 2021 ile Haziran 2022 tarihleri arasında yürütülecektir. GAIA 2030; Doğal çevremizi desteklemede ve korumada aktif rol almaya teşvik etmek, doğanın korunmasının önemini vurgulamak için farklı paydaşları hedefleyen bir dizi faaliyeti kapsayan geniş bir biyoçeşitlilik kampanyasıdır. Kampanya Hedefleri GAIA 20:30: Biyoçeşitlilik konusunda farkındalık yaratmak, biyoçeşitlilik üzerine kaynakları toplamak birlikte oluşturmak ve yayınlamak, biyoçeşitliliği hedeflerine yönelik hareket geçirmektir.

GAIA 20:30 Kampanyası Alt Hedefleri:

- Mevcut olanı korumak ve yeni ormanlar, doğal alanlar yaratmak, Örneğin okul bahçeleri, parklar, yeşil semtler,
- Kıyı bölgelerin sürdürülebilir yönetiminin teşvik edilmesi,
- Tozlayıcı ve böcek kaybıyla mücadele,
- İstilacı yabancı türlerin ortadan kaldırılması için farkındalığın artırılması ve eylemlerin desteklenmesi.
- Kampanya içeriğinde yer alan, Eylül 2021 ile Haziran 2022 tarihleri arasında bazı etkinlikler planlanmaktadır.
- Online test (Eylül 2021 tarihinde), istilacı türler, tozlayıcılar, ağaçlar ve doğal çevre hakkında bildiklerinizi ve bilmediğinizi öğrenin! Test için <https://www.leaf.global/gaia2030-biodiversity> ziyaret edebilirsiniz.
- Ders planı yarışması; Malta Üniversitesi Çevre Eğitimi ve Araştırma Merkezi'nden Prof. Paul Pace'nin 28 Eylül 2021'de düzenlediği ders planı yarışması bilgilendirme semineri
- **#SpottingNature** hashtagiyle Sosyal Medya Kampanyası başlatma (Başlangıç: 1 Kasım 2021); açık havada aktif katılımı arttırmayı ve doğa ile bağlantı duygumuzu geliştirmeyi amaçlamaktadır. 1-5 Kasım 2021 tarihlerinde Küresel Eylem Günleri haftasında ulusal düzeyde iletişime odaklan-

mayı hedeflenmektedir. Kullanılacak hashtagler: #SpottingNature, #GenerationRestoration ve #GAIA2030. • Online Test (Başlangıcı Ocak 2022 tarihinde); istilacı türler, tozlayıcılar, ağaçlar ve doğal çevre hakkında bildiklerinizi ve bilmediğinizi öğrenin! Test için <https://www.leaf.global/gaia2030-biodiversity> ziyaret edebilirsiniz.

- Biyoçeşitliliği Koruma ve Kutlama- En İyi Uygulama Yarışması (16 Ocak 2022); GAIA 20:30 Biyoçeşitlilik uygulama Yarışması, küresel biyoçeşitliliği korumaya yönelik eylemlere odaklanır. Bu yarışmada ayrıca Eko-Okullar, Çevrenin Genç Sözcüleri, Mavi Bayrak ve Yeşil Anahtar programları da biyoçeşitlilik konusunda mevcut veya önceki projelerini sergilemeye teşvik edilmektedir.
- GAIA 20:30 Küresel Eylem Günleri (20 Nisan 2022), GAIA 20:30 Biyoçeşitlilik Kampanyası, Küresel Eylem Günleri ile resmi olarak sona erecektir. Küresel Eylem Günleri 2022 kampanyası, tüm FEE programlarından katılımcıları, her birimizin doğa ve yerel biyoçeşitlilik ile daha fazla bağlantı kurmak için yapabileceği küçük olumlu eylemler dahil edecektir. Katılımcılara farklı yaşamaları ve hareket etmeleri için ilham vermek ve küresel biyoçeşitliliği korumak için biyoçeşitlilik eylemleri aracılığıyla 7 günlük bir yolculuktur.
- #SpottingNature hashtagiyle Sosyal Medya Kampanyası (1 Mayıs 2022); #SpottingNature, #GenerationRestoration ve #GAIA2030 hashtagleri kullanılarak 1 Kasım 2021 de başlayan yerel biyoçeşitliliği keşfetmeye teşvik eden bir sosyal medya kampanyasıdır. Açık havada aktif katılımı arttırmayı ve doğa ile bağlantı duygumuzu geliştirmeyi amaçlamaktadır. Kampanya detayları ile ilgili ayrıntılı bilgilendirme 2 Ekim 2021 cumartesi Okullarda Orman Programı Çevrimi içi koordinatör öğretmen toplantısı ve 16 Ekim 2021 cumartesi Çevrenin Genç Sözcüleri Programı koordinatör öğretmen toplantısında yapılmıştır.

TRASH HACK KAMPANYASI UNESCO & FOUNDATION FOR ENVIRONMENTAL EDUCATION-FEE

#LEAFanywhere #EcoSchoolsStayActive #YREstayActive

TRASH HACK Kampanyası Okul topluluklarını ve özellikle öğretmenleri, öğrencilerini okullarını, evlerini ve topluluklarını değişiklikler yapmak için çöpe atmaya teşvik etmek için UNESCO kısa bir pratik rehber geliştirdi. Bu çevrimiçi etkinlik, UNESCO İlişkili Okulları ve FEE programlarını yürüten okulları bir araya gelmesi, çöp azaltma kampanyası bazı iyi uygulama örneklerini paylaşması ve eylem planı için bir fırsat sunmuştur. İlk adımı olarak da 29 Ocak 2021 tarihinde çevrimiçi bir seminerle UNESCO ve FEE kendi ağlarında duyurmuşlardır.

Bu eğitim kampanyası için Uluslararası Çevre Eğitim Vakfı (FEE), küresel bir eylem çağrısı yapmak ve okulları çöp, atık yönetimi ve daha geniş anlamda sürdürülebilir kalkınma konusunda öğrenmeye katılmaya teşvik etmek için UNESCO ASPnet ile ortaklık kurmuştur. Eko-Okullar (Eco-Schools), Çevrenin Genç Sözcüleri (YRE), Okullarda Orman (LEAF) programlarına katılan pek çok öğrenci özellikle "Atıkların azaltılması-Litter Less" kampanyasıyla atıklarını azaltmak için şimdiden önemli eylemlerde bulunmuştur. Covid-19 pandemi sırasında, maske ve eldiven gibi tek kullanımlık koruyucu malzemeler yeni ve tehlikeli bir atık akışı yaratmıştır. Dünyanın atığıyla mücadele söz konusu olduğunda, nereden başlayacağınızı bilmek zor olabilmektedir. Ancak evlerimizde, okullarımızda ve topluluklarımızda "değişiklikler" yaparak, olumsuz etkimizi azaltabilir, atık anlayışımızı olumlu yönde artırabilir ve dünyayı dönüştürmenin bir parçası olmaya başlayabiliriz. Çevre Eğitim Programlarımızın okul ağında 18 Ocak-25 Mart 2021 tarihleri arasında etkinliklerle ilgili detaylar paylaşılmıştır.

Eko-Okullar (Eco-Schools), Çevrenin Genç Sözcüleri (YRE), Okullarda Orman (LEAF) programlarına katılan pek çok öğrenci (uzaktan eğitimle veya sınıfta yaparak) birbirlerinden ilham almak için sosyal medyayı kullanarak ve çalışmalarını sosyal medyada yayınlamışlardır. Ayrıca UNESCO Trash-Hack web sitesinden çalışmalarını yükleyerek UNESCO Trash Hack yarışmasına katılmışlardır.

KÜRESEL, YEREL İLE BAĞLANTILIDIR!

UNESCO Trash Hack web sitesinde daha fazla bilgi edinebilirsiniz: <https://www.trashhack.org/> Aşağıdaki Hashtaglerden yapılan çalışmaları inceleyebilirsiniz.

#TrashHack #UNESCO #LitterLessCampaign #EcoSchoolsStayAction #YREstayactive #LEAFanywhere #ASPnetUNESCO

MINİ ATIKLARIN AZALTILMASI (LITTERLESS) KAMPANYASI 10 GÜN- 7 EYLEM #litterlesscampaign

Okullar, Çöp atıkların azaltılması ve sürdürülebilir davranış değişikliği teşvik eden 7 eylemin tamamlanacağı 10 günlük kampanyanın anlatılacağı web seminer 21 Eylül 2021 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Mini Atıkların Azaltılması kampanyası 18 Ekim-28 Ekim 2021 tarihleri arasında okulların belirtilen 7 eylemin gerçekleştirerek katılımıyla sona ermiştir. Kampanyaya katılan okulların en iyi aktivitelerinin seçileceği bir yarışma da düzenlenmiştir.

OKULLARDA ORMAN PROGRAMI OLARAK KATILDIĞIMIZ EĞİTİMLER DOĞA VE ORMAN PEDAGOJİSİ EĞİTMEN EĞİTİMİ

Flensburg, Almanya'da ilk Orman Anaokulunu açan Petra Jager'in Türkiye'de bu alanda çalışmak isteyen eğitimcilerle Alternatif Eğitim Platformu aracılığıyla 5 modül süren bir eğitim içeriği hazırlamıştır. Hazırlanan her modül, bu alana ilgi duyan herkes için orman anaokuluna dair birçok teknik ve pratik bilgi içermektedir. Birbirinden bağımsız olarak planlanan 4 oturum olarak planlanan çevrimiçi "Doğa ve Orman Pedagojisi Eğitimci Eğitimi" esnasında Almanca-Türkçe ardıl çeviri yapılmaktadır. Eğitimlere Okullarda Orman Programı ulusal koordinatörü Fatma Köle katılmıştır.

Modüllere ait detayları aşağıda bulabilirsiniz.

1. Modül-Çocuklar için en büyük hazine dışarıda olmak/19 Ocak 2021 Orman Anaokulu nedir? Flensburg Orman Anaokulunun kuruluş serüveni. Bir Orman Anaokulu kurmak için nelere ihtiyacımız var? Çocuklarla ormanda güvenli ve uyumlu bir gün geçirmek için neler yapabiliriz? Doğa ile bağ kurmanın yaratıcı yolları.
2. Modül-Orman Anaokulunda eğitmenin rolü/23 Şubat 2021 Flensburg Orman Anaokulunda ve orman pedagojisinde 27 yıl boyunca ne değişiklikler oldu? Doğadaki günlük deneyimlerin çocuğun mutluluğuna etkisi. Ormanda dokümantasyon yapılır mı? Çocukların Orman Anaokulundaki deneyimleri ebeveynler ile nasıl paylaşılır? Ebeveynler bu sürece nasıl dâhil olur?
3. Modül-Projeler, ritüeller, kutlamalar/16 Mart 2021 Orman Anaokulunda çocuğun bakış açısına göre projeler Doğa eğitiminde projeler nasıl kendiliğinden gelişir? Orman Anaokullarında günlük ve yıllık ritüeller ile uygulama örnekleri
4. Modül-Orman Oyunları/13 Nisan 2021 Sabah ve Kapanış çemberlerinin uygulama pratikleri Çember oyunları. Çember şarkıları ve tekerlemeler Okulunuzda uygulayabileceğiniz, farklı kültürlerle uyumlu deneyimler ve pratik fikirler.
5. Modül-Flensburg Orman Anaokulu ziyareti ve 5 gün sürecek devam eğitimi.

SÜRDÜRÜLEBİLİR YAŞAM TASARIMINA GİRİŞ EĞİTİMİ

Özel Okul Öncesi Derneği öğretmenlerine, Orman6 topluluğu işbirliği ile 26-28 Ocak 2021 ve 23-30 Ocak 2021 tarihlerinde, 4 ders olmak üzere sürdürülebilir yaşam tasarımına giriş çevrimiçi eğitimi düzenlenmiştir. Orman6 topluluğunun eğitim verdiği ve her biri 2 saatten oluşan 4 günlük bu eğitim serisinde sürdürülebilir ve onarıcı bir yaşam tasarımının temel prensipleri, doğa ile uyumlu sürdürülebilir bahçecilik, hayvan sistemleri, su yönetimi, toprak mikrobiyolojisi ve toprağı iyileştirmek için kullanıla-

bilecek kompost türleri anlatılmıştır. Ayrıca toprağı kazmadan kendi gıdanızı yetiştirmenizi sağlayacak yöntemler uygulama videoları üzerinden deneyim paylaşımı yapılarak anlatılmıştır. Doğa ile uyumlu, ilaç ve suni gübre kullanımı olmadan gıda yetiştirmenin temel teknikleri ve mantığı anlatılmıştır. Özellikle şehirlerde yaşayanların ihtiyaçlarını göz önüne alarak tasarlanan bu eğitimde permakültür'ün temel kavramlarına değinmenin yanı sıra atıklarımızı dönüştürerek, tüketmeden üreterek şehirlerde nasıl daha sürdürülebilir bir yaşam kurabiliriz konularına değinilmiştir.

Katılımcıların balkon veya bahçede, çeşitli ölçeklerde uygulayabilecekleri örnekleri ele alınan eğitimde "Kompost türleri ve geri dönüşüm, su depolama ve atık su yönetimi, toprağı ekim için hazırlama teknikleri, balkon, teras, bahçe bostanları" başlıkları anlatılmıştır. Ayrıca öğretmenlere anlatılması nedeniyle öğrencilerle yapılacak birkaç etkinlikle yapılan çalışmaların okullarda uygulanabilirliği anlatılmıştır. Eğitime Okullarda Orman Programı ulusal koordinatörü Fatma Köle katılmıştır. Nazik davetleri için Özel Okul Öncesi Derneğine teşekkür ederiz.

ÜZERİMİZDEKİ GÖKYÜZÜ VE AYAĞIMIZDAKİ ÇAMUR: DOĞA TEMELLİ ANAOKULLARI VE ORMAN ANAOKULLARINDAN NOTLAR

Erken çocukluk eğitiminde hemen hemen bütün alternatif öğrenme yaklaşımları Doğa ve Orman Pedagojisi'nden esinlenmeye devam etmektedir. Alternatif Eğitim Platformu'nun derinleşme eğitimi serisinde alanın mihenk taşlarından biri olan ve kendi çocuklarının da doğanın kalbinde büyüme yolculuğuna eşlik eden Profesör David Sobel'i konuk etmişlerdir. (David Sobel aynı zamanda 'Ekofobiye Aşmak' kitabının yazarıdır.) 17 Haziran'da düzenlenen seminere Okullarda Orman Programı Ulusal Koordinatörü Fatma Köle katılmıştır. Bu seminerde doğa temelli anaokulları ve orman anaokullarına ilişkin literatürde yer alan temel özelliklere ve erken çocukluk çevre eğitimi kapsamında ele alınan farklı okul türlerinden örneklerle yer verilmiştir.

KÜRESEL OKURYAZARLIK AĞI'NA (KOZA) KATILDIK

Çevre Okuryazarlığı İletişim Ağı Projesi, Avrupa Birliği Sivil Toplum Aracı ve Medya-Sivil Toplum çerçevesinde Ağlar ve Platformlar Destekleme Programı kapsamında Yuva Derneği (Türkiye) ve Kyoto Club (İtalya) tarafından yürütülen bir projedir. Kurulma amacı, Türkiye'den ve Avrupa Birliği'nden sivil toplum kuruluşlarının, sivil girişimlerin ve yerel yönetimlerin katılımıyla bir iletişim ağı oluşturarak çevre eğitimi alanında işbirliğini güçlendirmek ve böylece doğa ve insan ilişkilerine eleştirel bakabilen, bu sorunların çözümüne yönelik fikirler geliştirebilen, araştıran ve bu çerçevede sorumlu davranış ve anlayış sergileyebilen "Küresel Okuryazar" bireylerin artmasına katkıda bulunmak olan Ağa, ülkemizden Vakfımız ile beraber 39 kuruluş dâhildir.

Projenin özel hedefi, Türkiye'den ve AB'den çevre koruma ve iklim değişikliği ile mücadele alanlarında ortak kaygı duyan sivil toplum kuruluşlarını bir araya getirmektir. Oluşturulan ağda çevre ve iklim değişikliği

alanında ortak öğrenme için bilgi, deneyim ve/veya kaynaklarıyla gönüllü olarak katkı sağlayacak bu kuruluşlar, yurttaş ve kamu kurumları için sürdürülebilirlik ve ekolojik okuryazarlık ile iklim değişikliği okuryazarlığı eğitim programlarını geliştirmek, yaygınlaştırmak ve bunların savunuculuğunu yürütmek için düzenlenen eğitimlerde bir araya gelmektedirler. 1 Ocak 2020'de başlayan ve uygulama süresi üç yıl olan projenin eğitim çalışmalarından biri olan "İklim Okuryazarlığı Eğitimine" 6-7 Kasım 2021 tarihlerinde Vakfımızı temsilen Okullarda Orman Programı Ulusal Koordinatörü Fatma Köle katılmıştır.

OKULLARDA ORMAN PROGRAMI OLARAK KATILDIĞIMIZ PROGRAMLAR

Sports TV

Axa Sigorta'nın sunduğu "Hareket Et" programına skype bağlantısıyla TÜRÇEV Okullarda Orman Programı Ulusal

Koordinatörü Fatma Köle katılmıştır. Programda TÜRÇEV çevre eğitim programlarından, çocukların küçük yaşta çevreye karşı duyarlı olma konusunda programın geri dönüşlerinden, tüketim bilincinin oluşturulması ve çocukların çevreye ilişkin soruları sorabilmesi konusunda programın sunucusu ve editörü Yeliz Karakaya'nın sorularını yanıtlamıştır.

Şafak ile Geri Dönüşüm programının canlı yayın konusu olmuştur. Okullarda Orman Programı, çocuklarda çevre bilincinin değerlendirildiği programı izlemek için çevre TV YouTube kanalını ziyaret edebilirsiniz.

Başkent TV

11 Ağustos 2021 tarihinde Okullarda Orman Programı Ulusal Koordinatörü Fatma Köle Kanal B'de Nebi Özdemir'in hazırlayıp sunduğu Güne Bakış programının canlı yayın konusu olmuştur. Okullarda Orman Programı, çocuklarda çevre bilinci, doğa korumada ormanın rolü konularının değerlendirildiği programı izlemek için Okullarda Orman Türkiye YouTube kanalını ziyaret edebilirsiniz.

Çevre TV

18 Ağustos 2021 tarihinde Okullarda Orman Programı Ulusal Koordinatörü Fatma Köle, Çevre Tv YouTube kanalında, Deniz

OKULLARDA ORMAN PROGRAMI OLARAK KATILDIĞIMIZ ETKİNLİKLER BİLKENT ÜNİVERSİTESİ TOPLUMSAL DUYARLILIK PROJELERİ (TDP)

Bilkent Üniversitesi 2022 yılında gerçekleştirilecek olan Gönüllülük Zirvesinin konusu ise oylamayla "Çevre Kirliliği ve Sürdürülebilirlik" olarak belirlenmiştir. Gönüllülük Zirvesi-2022 için öncesinde düzenlenecek seminer serilerinde, Okullarda Orman

Programı Ulusal Koordinatörü Fatma Köle topluluk öğrencilerine, 26 Kasım 2021 tarihinde çevrim içi olarak çevre ve sürdürülebilirlik başlığı altında bir seminer vermiştir.

DOĞANIN STEM'İ VAR TOPLANTISINA KATILDIK

Konya Selçuklu Belediyesi Hoşgörü Anaokulu koordinatör öğretmeni Teslime Uysal'ın Okullarda Orman Programı

eylem planı ile hazırladığı projesini e-twinning platformuna taşımıştır. Projede su, çevre ve hava kirliliği, küresel ısınma, orman yangınlarını konu alan planları ile biyoçeşitlilik, doğa aktiviteleri, doğa temalı kitaplar, nesli tükenmekte olan hayvanları da konu alan çalışmaları ile çocuklarda doğa bilinci, farkındalık, ekolojik okur yazarlık, proje tabanlı çalışma gibi birçok kazanıma ulaşılması hedeflenmektedir. 2021-2022 Eğitim Öğretim yılında 'Doğanın STEM'i var' projesi kapsamında proje koordinatörü Teslime Uysal tarafından, projede yer alan öğretmenlere Okullarda Orman Programının tanıtılması hedeflenen bir toplantı planlanmıştır.

2 Aralık 2021 tarihinde de Okullarda Orman Programı ulusal koordinatörü Fatma Köle tarafından E-Twinning projesinde daha önce yer alan ve yeni katılan okullara program ile ilgili bilgilendirici (kayıt, süreç ve raporlama), çevre bilinci ve sürdürülebilirlik konulu bir sunum gerçekleştirilmiştir. Okullarda Orman Programı çalışmalarını bir adım öne taşıyan, başta Teslime Uysal olmak üzere emeği geçen tüm öğretmenlerimize çalışmalarında başarılar dileriz.

ÇEVRENİN GENÇ SÖZCÜLERİ PROGRAMI

Çevrenin Genç Sözcüleri Programı, lise ve ortaokullara yönelik uygulanan, okul içinde kurulacak bir öğrenci timinin çevreyle ilgili araştırma yapmalarını amaçlayan, uluslararası bir çevre eğitim programıdır.

Orijinal ismi “Young Reporters For The Environment-YRE” olan Çevrenin Genç Sözcüleri Programı, Uluslararası Çevre Eğitim Vakfı (Foundation For Environmental Education-FEE) tarafından 1994 yılında yürütülmeye başlanmıştır. Ülkemiz, bugün FEE’ye bağlı olarak 42 ülkenin yürüttüğü bu Program’a 1995 yılında katılmıştır. Türkiye’deki ismi, Çevrenin Genç Sözcüleri Programı’dır. Program kapsamında, 2019-2020 eğitim öğretim yılında 42 ülkeden, yaşları 11 ile 21 arasında değişen 275.000 öğrenci yer almaktadır.

Çevrenin Genç Sözcüleri Programı sürecinde katılımcı öğrenciler, bölgelerindeki olumlu ya da olumsuz çevresel konuları, gazetecilik yöntemi kullanarak araştırıp, bulgularını internet aracılığıyla paylaşıyor ve bilgi alışverişi yapar. Dilerlerse diğer okullarla ortak, dilerlerse de kendi okullarını temsilen bir çalışma oluştururlar. Bu çalışmalar, dönem sonunda, belli kurallar çerçevesinde bir makale, fotoğraf veya videoya dönüştürülür. Böylelikle Program sayesinde, ülkelerindeki çevre sorunlarının bilincinde olan ve bunların azaltılmasına katkıda bulunan gençlerin yetişmesi hedeflenir.

 www.yre.global

 www.cevreningencsozculeri.org.tr

 [CevreninGencSozculeri](https://www.facebook.com/CevreninGencSozculeri)

 [Çevrenin Genç Sözcüleri Türkiye](https://www.youtube.com/channel/UCvKqKqKqKqKqKqKqKqKqKq)

 [yre.turkey](https://www.instagram.com/yre.turkey)

 linktr.ee/cevreningencsozculeri

ÇEVRENİN GENÇ SÖZCÜLERİ PROGRAMI ULUSAL VE ULUSLARARASI MAKALE-FOTOĞRAF-VİDEO YARIŞMASI ULUSAL DERECELER

Dünyanın 44 ülkesinde 454.724 öğrencinin katıldığı Çevrenin Genç Sözcüleri Programı; ülkemizde 1995 yılından bu yana, ortaöğretimdeki 11-21 yaş grubu öğrencilerine uygulanmaktadır. Çevrenin Genç Sözcüleri Programı kapsamında ülkemiz okulları tarafından üretilen makale, video ve fotoğrafların uluslararası jüriye sunulmadan bir önceki aşaması olan ulusal jüriler; online olarak adaylarını seçmişlerdir. Oldukça zor seçim süreci sonucunda ulusal dereceler ve uluslararası jüriye sunulacak Türkiye

adayları seçilmiştir. 3 Haziran 2021 tarihinde ulusal dereceler öğrenci ve öğretmenlerin katılımıyla çevrimiçi tören ile açıklanmıştır.

Töreni izlemek için Türkiye Çevre Eğitim Vakfı YouTube sayfasını ziyaret edebilirsiniz.

Çalışma hazırlayan tüm okulların sertifikaları www.cevreningencsozcileri.org.tr adresinde, kullanıcı adı ve şifreleriyle girebilecekleri, çalışmalarını kısmına yüklenmiştir.

ÇEVRENİN GENÇ SÖZCÜLERİ PROGRAMI 2020-2021 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI SONUÇLARI

2020-2021 Eğitim öğretim yılında okullar 15-25 Mart 2021'de çalışmalarını ulusal koordinatörlüğe iletmıştır. Çalışmalarına www.cevreningencsozcileri.org.tr/ adresinden ulusal dereceler bölümünden ulaşabilirsiniz.

MAKALE SAYILARI VE SEÇİMİ

11-14 Yaş kategorisi 11 makale, 15-18 Yaş kategorisi 28 makale değerlendirilmiştir.

11-14 YAŞ KATEGORİSİ MAKALE SONUÇLARI		
Birinci	Meraklı Çocuk Bilim Akademisi	"Do nothing farming" Authors: Defne Mey Dilsiz, Julie Jülide Çiçek
İkinci	Özel Rota Bornova Ortaokulu	"Bozdağda Endemik Bir Tür" Authors: Kenan Koçan
Üçüncü	TED Bursa Ortaokulu	"Drought in Bursa" Authors: Göksun Yılmaz, Işık Tarım, Ceyda Kuzucu, Aleyna Ceylan, Cansu Söğüt, Pınar Yakupoğlu, Ece Hacıoğlu, Karmen Ela Türkoğlu, Defne Çallı, Damla Şahin, Alara Ceylan, Defne Yıldırım.

15-18 YAŞ KATEGORİSİ MAKALE SONUÇLARI		
Birinci	İstanbul Amerikan Robert Lisesi	"Contribution of waste in Istanbul to the most urgent problem of 21st century: climate crisis and here is what needs to change"
İkinci	İzmir Özel TAKEV Anadolu ve Fen Lisesi	"Food Waste Problem Raises Alarm" Authors: Bengisu Akbaba, Doğa Erguygun, Defne Belkis, Alara Karabağ, Ela Oylu, Enisa Yüksel, Beray Tanoğlu.

VİDEO SAYILARI VE SEÇİMİ

Video kategorisi video röportaj ve video kampanya kategorileri olarak iki ayrı alt kategoride değerlendirilmiştir. 11-14 Yaş kategorisi 9 video (video kampanya 7 video, video röportaj 2 video) 15-18 Yaş kategorisi 26 video (video kampanya 16 video, video röportaj 10 video) değerlendirilmiştir. Çalışmalara www.cevreningencsozculeri.org.tr/ adresinden ulusal dereceler bölümünden ulaşabilirsiniz.

11-14 YAŞ KATEGORİSİ "VİDEO RÖPORTAJ" SONUÇLARI

Birinci	İTÜ GVO Özel Beylerbeyi Ortaokulu	"Soap from Waste Oils YRE 2021 " Çalışmayı hazırlayanlar: Mina Yaprak Sevsevil, Defne Yılmaz, Ela Özaslan.
İkinci	ODTÜ GVO Özel Ortaokulu	"Bir Gün Her Şey Sudan Ucuz Olacak! (Everything Will Be Cheaper Than Water One Day!)" Çalışmayı hazırlayanlar: Duru Candüz, Ece Dayanır, Efe Eren Ertekin, Elif Defne Çelenkoğlu, Eylül Pamukçu, Göktuğ Aktepe, Güneş Atakan, Güneş Çetintürk, İnci Gülşen, Melek Doğanay, Selen Mina Ünal
Üçüncü	FMV Özel Erenköy Işık Ortaokulu	"Pandemi Atıklarının Çevreye Etkisi" Çalışmayı hazırlayanlar: Adalet Durutürk, Çağan Nalci, Melek Naz Çelik, Faik Can Atalay, Doruk Özbek, Elif Dilara Özyurt, Doruk Çetinel, Duru Özçakır, Doğa Özçakır

11-14 YAŞ KATEGORİSİ "VİDEO RÖPORTAJ" SONUÇLARI

Birinci	TED Ankara Koleji Vakfı Özel Ortaokulu	"Bir Kere Daha Düşün İstersen. Gerçekten Ona İhtiyacın Var mı? (Think Again. Do You Really Need it?)" Çalışmayı hazırlayanlar: Ala Irmak Kalaç, Ali Ege Yılmaz, Bora Aksoy, Can Tunç Sarıoğlu, Mertcan Şahan, İncisu Çınar, Bora Ergen, Naz Bilgen, Nehir Atmaca, Eren Acar, Metehan Erkan, Naz Eskin, Can Özbayramoğlu
----------------	---	---

15-18 YAŞ KATEGORİSİ "VİDEO KAMPANYA" SEÇİMİ SONUÇLARI

Birinci	SÜGEP Akademi	"Returnable bottle campaign" Çalışmayı hazırlayanlar: Defne Tim, Lal Barış, Gülce Çelik, Yağmur Çekiç, Damla Baybar
İkinci	TED Ankara Koleji Vakfı Özel Lisesi	"Hands of Hope" Çalışmayı hazırlayanlar: Fulin Tacettin, Duru Erdoğan, Melike Kıymaz, Ela denli, Dilara Aldemir, Irmak Sözen, İpek Su Koyuncu, Zafer Atahan Şimşek.
Üçüncü	Özel İzmir Bahçeşehir Koleji 50. Yıl Fen ve Teknoloji Lisesi	"Masks Becoming Saplings" Çalışmayı hazırlayanlar: Pinar Eliş, Emirhan Turhan, Doğa Bağcı, Başak Şam, Zeynep Kalı.

15-18 YAŞ KATEGORİSİ "VİDEO RÖPORTAJ" SEÇİMİ SONUÇLARI

Birinci	Arenapark Uğur Anadolu Lisesi	"Solution for The Golden Horn's pollution" Çalışmayı hazırlayanlar: Yaren Yalçın, Jasurbek Erkinov, Axel Van Damme, Abdelrahman Rahmet
İkinci	İzmir Özel TAKEV Anadolu ve Fen Lisesi	"Rural Area Turns in Rubble Dump" Çalışmayı hazırlayanlar: Bengisu Akbaba, Doğa Erduygun, Defne Belkis, Alara Karabağ, Ela Oylu, Enisa Yüksel, Beray Tanoğlu, İdil Seçil.
Üçüncü	Gazi Mustafa Kemal Anadolu Lisesi	"Organik Mucize Solucan Gübresi" Çalışmayı hazırlayanlar: Ahmet İlbey Karahan, Melih Ersöz, Aslıgül Avcı, Özlem Yılmaz, Ergin Yağız Taylan

19-25 YAŞ KATEGORİSİ "VİDEO RÖPORTAJ" SEÇİMİ SONUÇLARI

Birinci	Golden Orange Youth Club Landscape Project in Bogacay Stream
----------------	---

FOTOĞRAF SAYILARI VE SEÇİMİ

Fotoğraf kategorisi üç ayrı alt kategoride; tek fotoğraf röportaj, tek fotoğraf kampanya, 3-5 fotoğraflı röportaj olarak değerlendirilmektedir. 11-14 Yaş kategorisi 24 fotoğraf, 15-18 Yaş kategorisi 52 fotoğraf değerlendirilmiştir. 19-25 Yaş kategorisi tek fotoğraflı röportaj 1 fotoğraf katılımı olmuştur. Tek katılım olduğu için derece seçimi yapılmamıştır. 19-25 Yaş kategorisi tek fotoğraflı kampanya kategorisinden 2 fotoğraf değerlendirilmiştir. 19-25 Yaş kategorisi tek fotoğraflı röportaj 1 fotoğraf katılımı olmuştur. Tek katılım olduğu için derece seçimi yapılmamıştır. 19-25 Yaş kategorisi tek fotoğraflı kampanya kategorisinden 2 fotoğraf değerlendirilmiştir.

11-14 YAŞ "TEK FOTOĞRAFLI RÖPORTAJ" KATEGORİSİ FOTOĞRAF SEÇİMİ

Birinci:

İTÜ GVO Özel Beylerbeyi Ortaokulu

"Getting Dirty While Getting Better: Urban Transformation; Image, Noise and Air Pollution"

My neighborhood used to consist of detached houses until a month ago. Most houses were destroyed because of urban transformation as seen in my photo. Visual pollution will continue until the buildings are completely reconstructed. I wanted to show that environmental pollution is not just caused by garbage. When I researched, I learned that urban transformation also causes air pollution. There is an increase in dust particles in the air during the demolition and reconstruction. This situation causes health problems. Trucks and cranes used in construction also cause noise pollution. Noise pollution threatens our health physically and psychologically.

(Çengelköy, Üsküdar, İstanbul, Turkey)

Çalışmayı Hazırlayanlar: Yağız Efe Karakılıç.

Bu kategoride 2 ve 3.lük derecelendirmesine uygun kriterde fotoğraf bulunamamıştır.

11-14 YAŞ "3-5 FOTOĞRAFLI RÖPORTAJ" KATEGORİSİ FOTOĞRAF SEÇİMİ

Birinci	Özel Atayurt Okulları "The Art Between The Shadows" Çalışmayı hazırlayanlar: Rüzgar Ergölen, Zeynep Naz Uzun, Ayşenaz Özkan, Alara Aşık.	Çalışmanın fotoğraf serisi ve yazısını www.cevreningencsozculeri.org.tr adresinden ulusal sonuçlar 2020-2021 klasöründen indirebilirsiniz.
----------------	---	--

Bu kategoride 2 ve 3.lük derecelendirmesine uygun kriterde fotoğraf bulunamamıştır.

11-14 YAŞ "TEK FOTOĞRAFLI KAMPANYA" KATEGORİSİ FOTOĞRAF SEÇİMİ SONUÇLARI

Birinci:

Bahçeşehir Okulları Manisa Kampüsü
"Shadow goes away, mask remains..."

Çalışmayı hazırlayanlar: Ayşe Gülin Oruç, Elif Nehir Önatlı, İdil Dirik, Emre Ege Gökmen,

Hüseyin Eren Acar, Yusuf Ahmet Çalışkan,
Mehmet Mert Güneş, İsmail Uras Yıldırım,
Zeynep Yaman, Nazif Haskaraca.
<https://yrecompetition.exposure.co/turkey-37>

İkinci:

Özel Arı Ortaokulu

Birds are vital to the healthy ecosystems and global well-being of people.

They consume billions of insects, help disperse crop seeds, provide food and income.

Humans cut trees, raise skyscrapers, upset the skyline and nature.

We don't know how many birds survive despite climate change, unsustainable hunting, and irresponsible agricultural practices.

But the most worrying threat is loss of habitat. Birds lose their homes. How would you feel?

I drew a bird and set it free
To land on a tall green tree.

But look, where it stands
crying for help:

'I am homeless!

Give me my trees back!'

Çalışmayı hazırlayanlar:
Derin Çelik

Üçüncü:

Özel Arı Ortaokulu

"Empati - Empathy"

Our animal friends, whom we share the same geography with, need our love and attention. Sometimes we forget that. Have you ever looked at the world through the eyes of animals living under difficult conditions in pet shops, zoos, shelters, circuses? We should not forget that our animal friends who are one

step away from us and close enough to reach. It is not too late to make life more liveable for all of us in today's hard times. Everything will begin by listening to the voice of our friends who are saying "See the World through My Eyes!"

Çalışmayı hazırlayanlar: Duru Candüz, Ece Dayanir, Efe Eren Ertekin, Elif Defne Çelenkoğlu, Eylül Pamukçu, Göktaş Aktepe, Güneş Atakan, Güneş Çetintürk, İnci Gülşen, Melek Doğanay, Selen Mina Ünal

15-18 YAŞ "TEK FOTOĞRAFLI KAMPANYA" KATEGORİSİ FOTOĞRAF SEÇİMİ

Birinci:

Karşıyaka Bahçeşehir Koleji

We Have To Redefine Everything; Starting From What It Means To Be "Human"
The Sentence In The Photo Title Belongs To Slavoj Žižek.'

Çalışmayı Hazırlayan: Zeynep Uzun

İkinci:

İzmir Özel Türk Koleji Anadolu Lisesi

Be The Voice To Scream Of The Nature

Çalışmayı Hazırlayan: Melis Aslan

Üçüncü:

Dokuz Eylül Koleji Fen Lisesi

PROTECT OUR PLANET !

For a sustainable environment do not dump waste !

Çalışmayı Hazırlayan: Asya Zehra İpşir

15-18 YAŞ "TEK FOTOĞRAFLI RÖPORTAJ" KATEGORİSİ FOTOĞRAF SEÇİMİ

Birinci:

Özel Sakarya Bahçeşehir Koleji Anadolu Lisesi

Doğanın Rengini Bozan Renkler

Çevreye çöp atıldığında zamanla hayatı ve canlı yaşamını etkileyecek sorunlar ortaya çıkmaktadır. Bunun en yakın örneklerinden biri Sapanca Gölü çevresindeki çöplerin insan ve doğa hayatına olumsuz etkisidir.

Covid 19'la birlikte kafe ve restoranların kapanması insanların doğaya, açık alanlara ve parklara daha çok bağlanmasını sağlamıştır. Pandemi sürecinde dinlenmek için neredeyse tek seçenek haline gelen bu alanlar hızla kirlenmektedir. Yakıp yıkılan ormanlar, çöplüğe döndürülen denizler ve sulak alanlar dengenin bozulduğunun habercisidir.

Tabiat, ana kollarından bozulursa tekrar inşa etmesi bir hayli zaman alır. Dengeyi tekrardan sağlamak zor değil ! Bunun için denge taşları sarsılmadan çevre korunmalı, sürdürülebilir çevre için doğru adımlar atılmalı ve doğa hak ettiği şekilde renklendirilmelidir. Çalışmayı hazırlayanlar: Sıla Sarıbak, Burcu Ekici

İkinci:

İzmir Büyükşehirli Özel Türk Koleji Fen ve Anadolu Lisesi

The tragedy that we should say stop before its too late
This photo shows us the despair in this cats eyes.As

if this cat is looking where the world is going on and curious about "did anyone leave a safe place without pollution for me?"Including land areas and streets we can project 'eco-friendly cleaning creeps'. These machines will clean the area that we confirm and while designing these machines, we are not going to use any product which is harmful for nature .For seas, rivers and dams part by part putting purifiers to the shores can help us to solve this issue as well.Furthermore this solution can hold benefits for health with hooking more safe and clean sea foods; additionally keeps a help for economy with supporting related industries.

Çalışmayı hazırlayanlar: Hüseyin Arda Şenerol

Üçüncü:

TED Ankara Koleji Lisesi

Warning: Those Who Don't Pick Up The Trash Will Die
Çalışmayı hazırlayan: Su Kılıç

15-18 YAŞ "3-5 FOTOĞRAFLI RÖPORTAJ" KATEGORİSİ FOTOĞRAF SEÇİMİ

Birinci: TAKEV Okullar

"Storing Ideas From Grandmothers To Us"

Çalışmayı hazırlayanlar: Bengisu Akbaba, Doğa Erguygun, Defne Belkis, Alara Karabağ, Ela Oylu, Enisa Yüksel, Beray Tanoğlu

Çalışmanın fotoğraf serisi ve yazısını www.cevreningencsozculeri.org.tr adresinden ulusal sonuçlar 2020-2021 klasöründen indirebilirsiniz.

<https://yrecpetition.exposure.co/turkey-40>

Bu kategoride 2 ve 3.lük derecelendirmesine uygun kriterde fotoğraf bulunamamıştır.

19-25 YAŞ "TEK FOTOĞRAFLI RÖPORTAJ" KATEGORİSİ FOTOĞRAF SEÇİMİ

Bu kategoride 1 fotoğraf yollandığı için seçim için sıralama ve derecelendirilme yapılamamıştır.

Golden Orange Youth Club'ın "Living With Plastic" çalışması uluslararası yarışmaya aday olarak gösterilmiştir. Çalışmayı hazırlayanlar: Selen Ünal

Living With Plastic How would you feel if you start the day midst of plastic waste? The climate crisis deeply affects lives. With decrease in agricultural land and unemployment, there is an increase in migration from rural to urban. People with low economic income have to use non-destructive materials such as plastic to meet their housing needs. Plastic waste, on the other hand, is not only suitable for human health; also it harms the surrounding nature. It causes irreversible damages. With the negative effects of the climate crisis being ignored, garbage piles have spilled over into

lives. The garbage surrounding the Earth comes now as it accumulates in space, beaches, roadsides it became the homes of people who have lower incomes.

Single Reportage Photo Selen Ünal

Çalışmanın fotoğraf serisi ve yazısını www.cevreningencsozculeri.org.tr adresinden ulusal sonuçlar 2020-2021 klasöründen indirebilirsiniz.

19-25 YAŞ "TEK FOTOĞRAFLI KAMPANYA" KATEGORİSİ FOTOĞRAF SEÇİMİ

Birinci:
Anadolu Üniversitesi

"With Holes, Neither Production Nor Consumption Is A Whole"

Çalışmayı hazırlayanlar: Nida Döndü

İkinci:

Golden Orange Youth Club
REDUCE, REUSE, RECYCLE

We wanted to emphasize the importance of the 3R, which stands for Reuse, Recycle and Reduce (respectively from top to left bottom in the photograph). The 3R practices play a key role in decreasing consumption addiction we have as the people of the world, which we both try to

save and try to live in it. One can recycle plastics, metals and papers using recycle bins in their neighborhood. Reduce the energy one is using by switching off unnecessary lights, use renewable resources like sunlight than nonrenewable. Reuse glass containers and cloth bags than plastic containers and bags.

Çalışmayı hazırlayanlar: Berkay Topcu, Yaren Satar

19-25 YAŞ "3-5 FOTOĞRAFLI RÖPORTAJ" KATEGORİSİ FOTOĞRAF SEÇİMİ

Bu kategoride 1 fotoğraf yollandığı için seçim için sıralama ve derecelendirilme yapılamamıştır.

Golden Orange Youth Club'ın "Compost for the Earth!" çalışması uluslararası yarışmaya aday olarak gösterilmiştir.

Çalışmayı hazırlayanlar: Berkay Topcu , Yaren Satar.

Çalışmanın fotoğraf serisi ve yazısını www.cevreningencsozculeri.org.tr adresinden ulusal sonuçlar 2020-2021 klasöründen indirebilirsiniz.

2020-2021 Eğitim öğretim yılındaki çalışmalarını için Çevrenin Genç Sözcüleri öğrencilerine ve tüm koordinatör öğretmenlere çok teşekkür ederiz. 2021-2022 Eğitim öğretim yılında da birlikte çalışmak dileğiyle...

Çevrenin Genç Sözcüleri Ulusal Koordinasyonu.

ULUSLARARASI DERECELER

Çevrenin Genç Sözcüleri Programı Uluslararası dereceler 7 Eylül 2021 tarihinde açıklanmıştır. Bu yılki uluslararası jüri; UNESCO, Wrigley Vakfı, FEE ve YRE (Young Reporters for the environment) çalışanları ve serbest gazetecilerden oluşmaktadır. Jüri üyeleri 31 Ağustos- 2 Eylül 2021 tarihlerinde toplanmıştır. Çevrenin Genç Sözcüleri uluslararası yarışmasına katılan tüm katılımcılar bu yılın başından kendi ülkelerinin ulusal koordinatörlüklerine çalışmalarını iletmışlerdir. Uluslararası düzeyde 11-14, 15-18, 19-25 yaşlarda video, makale ve fotoğraf kategorilerinden dereceleri seçerek exposure'a yüklemişlerdir.

Türkiye'den Okullarımızın Aldığı Uluslararası Dereceler

Üçüncülük (15-18 yaş Video Kampanya dalı) Title: Re-

turnable bottle campaign Sügep (Sürdürülebilir Kalkınma Gençlik Liderleri Eğitim Programı), İzmir

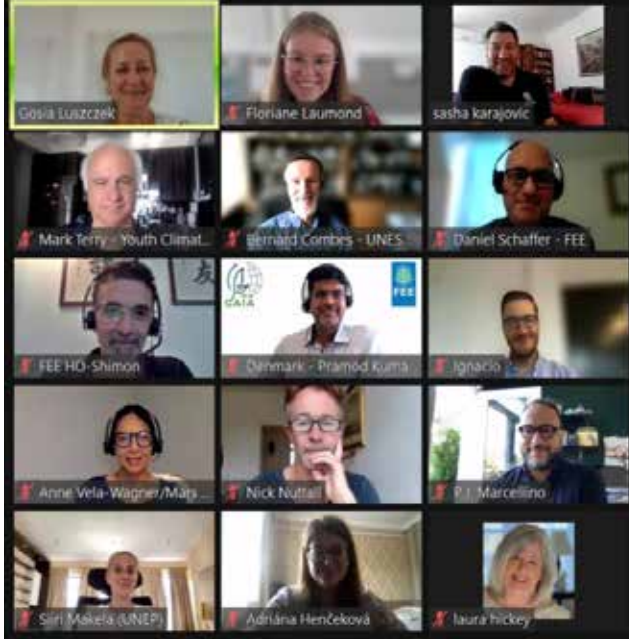
Uluslararası Ortak Çalışmalar

Birincilik (15-18 yaş makale dalı) Title: Unnoticed Danger: The Fashion Industry Portekiz ve Türkiye: Eskişehir Fatih Fen Lisesi Eskişehir

Üçüncülük (11-14 yaş makale dalı) Title: Honey bees are important members of a sustainable life Slovenya ve Türkiye, Vransko Tabor İlkokulu ve İzmir Özel Çakabey Ortaokulu

Mansiyon (15-18 yaş video dalı) Title: Different countries, same problem – Finding a solution for the pollution! Portekiz ve Türkiye: Escola Secundaria de Rio Tinto, Porto ve TED Ankara Koleji, Ankara

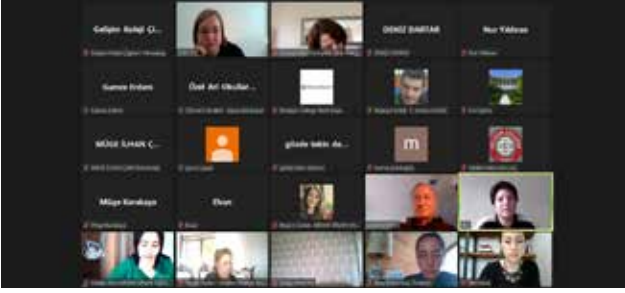
ÇEVRENİN GENÇ SÖZCÜLERİ PROGRAMI ULUSAL KOORDİNATÖRLER ÇEVİRİM İÇİ TOPLANTISI

Çevrenin Genç Sözcüleri Programı ulusal koordinatörler yıllık toplantısı 2-3-4 Mart 2021'de çevrim içi olarak yapıldı. Toplantıya, FEE'nin programa katılan 45 ülkesinden ulusal koordinatörler katıldı. Toplantıya vakfımızı temsilen program ulusal koordinatörü Prof. Dr. Çelik Tarımcı katılmıştır. İlk gün YRE programının çevrimiçi seminerleri ile covid sürecinde 3700 katılımcının katıldığı kurs, seminer ve kampanyaların gerçekleştirildiği bilgisi verildi. 2020 yılında pandemi sürecinde, programın çalışmalarını

çevrimiçi kayması nedeni ile kampanya, seminerler ve sosyal medya hesaplarındaki artışlardan bahsedildi. Kirlilik, atıkların azaltılması konusunun daha fazla çalışılması, FEE Akademi'nin öğrencilere tanıtılması ve kurslar aracılığıyla eğitim almaları, iklim değişikliği konularında uluslararası çalışmalara öğrencilerin teşviki gibi konuları tartışılmıştır. FEE ve Çevrenin Genç Sözcüleri programının 10 yıllık stratejik hedefinin iklim eylemlerinin güçlendirilmesi, biyolojik çeşitliliğin korunması ve çevre kirliliğinin azaltılması konularına odaklanılacağı vurgusu yapılmıştır. FEE' nin COVID-19 durumunda evden eğitim alan öğrenciler için eğitim materyallerinin evde eğitim için uyarlanması hedeflenmekte ve çalışmalar buna yönelik yapılmaktadır. FEE programları arasındaki sinerjinin ortak konular çalışarak artırılması mümkün hale gelmiştir. Ulusal koordinatörler grup çalışmaları yaparak; FEE stratejisi, Kirlilik, İklim Değişikliği ve Biyoçeşitlilik kaybı konularında soruları tartışmışlardır. Konuların ilerlemesi ve etkisinin tanımı, alt hedeflerimiz neler olmalı? Çevrenin Genç Sözcüleri Programı olarak hedeflere nasıl katkı sağlıyoruz? Covid döneminde öğrencilerle uzaktan eğitimle programı nasıl çalışabilirim? Okullar arası gerek ulusal gerekse uluslararası işbirliği nasıl gerçekleşir? Öğrencilerin topluluk temelli katılımcı yöntemler konularına ilgisi nasıl sağlanır? gibi sorular tartışılarak, sunumlar gerçekleştirilerek yanıt aranmıştır.

ÇEVRENİN GENÇ SÖZCÜLERİ PROGRAMI KOORDİNATÖR ÖĞRETMEN ÇEVİRİM İÇİ TOPLANTILARI

Çevrenin Genç Sözcüleri Programı 2021-2022 Eğitim Öğretim yılı bilgilendirme toplantıları Zoom üzerinden çevrim içi olarak; 16 Ekim 2021 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Toplantıda; Programın ulusal koordinatörü Prof. Dr. Çelik Tarımcı ve koordinatör yardımcısı Fatma Köle sunum yapmışlardır.

2021-2022 eğitim-öğretim yılında yapılacak çalışma-

ların; makale yazımı, fotoğraf ve video kayıtları ile ilgili değerlendirilmesi ve uluslararası koordinatörlük tarafından belirlenen, çalışmaların taşınması gereken yeni kriterler anlatılmıştır. Ayrıca program kapsamında uluslararası çalışmalara katılım konusunda öğretmenler görüşlerini paylaşmışlardır. Toplantı sonucunda sosyal medya hesaplarından katılarak gerçekleştirilebilecekleri uluslararası etkinlikler tanıtılmıştır. Toplantıda gazeteci İlke Ölmez'de çevre gazeteciliği ve haber fotoğrafları çekimleri konusunda öğretmenlerimize bilgilendirici bir sunum yapmıştır.

Tüm koordinatör öğretmenlerimize katılımları için çok teşekkür ederiz. Programla ilgili diğer haber ve çalışmaları takip etmek için Çevrenin Genç Sözcüleri Programı Facebook veya Instagram sayfasını ziyaret edebilirsiniz.

11. DÜNYA ÇEVRE EĞİTİM KONGRESİ (WEEC) ÇEVRENİN GENÇ SÖZCÜLERİ PROGRAMI ÖĞRENCİLERİNİN KATILIMI

11. Dünya Çevre Eğitim Kongresi (WEEC) nin bir yan etkinliği olarak Gençlik Çevre Eğitim Kongresi (YEEC) 13-17 Mart 2022 tarihlerinde ilk kez Prag'da Çek Çevre Eğitim Merkezleri Birliği SEVER tarafından düzenlenmektedir. Kongrede öğrenciler çevre eğitimi ile ilgili çalıştaylara katılacaklar ve eğitsel sunumlar yapacaklardır. SEVER'in öncülüğünde oluşturulan ve

TÜRÇEV'in de katıldığı bir Erasmus + projesi ile 5 başarılı ÇGS öğrencisi bu kongreye katılmak üzere desteklenmektedir. ÇGS programı koordinatörü Çelik Tarımcı öğrenci grubunu Prag'a götürecektir ve çevre eğitim merkezleri ile Çekya'daki uygulamaları konusunda, SEVER yetkilileri ile görüşmeler yapacaktır.

ULUSLARARASI OKUL İŞBİRLİĞİ EŞLEŞTİRMELERİ

44 ülkedeki yaşları 11-25 yaş arası Çevrenin Genç Sözcüleri öğrencileri ile Uluslararası iş birliği yapmak isteyen okullar, 1-25 Ekim 2021 tarihleri arasında bilgi formunu doldurarak, programa üye ülkelerdeki Çevrenin Genç Sözcüleri ile birlikte çalışma yapmak için başvuruda bulunmuşlardır. Sonuçların açıklanmasının ardından, ulusal koordinasyon olarak 26 Kasım 2021 tarihinde işbirliğine katılan öğretmenlerle Zoom üzerinden çevrim içi bir toplantı düzenlenmiştir. Okullarımız eşleştikleri okullarla iletişime geçerek, uluslararası yarışma için fotoğraf-makale veya video olarak hazırlayacakları ürünlerinin konuları hakkında çalışmalarına başlamışlardır. Tüm öğrenci ve öğretmenlerimize başarılar dileriz.

4. Aradaki uzaklığı sorun değil bir avantaja dönüştürmeli : öğrenciler, başka ülkelerdeki öğrencilerle birlikte çalışarak daha çok öğrenme fırsatı bulurlar ve seçkin bir yazı oluştururlar

5. Hikayeyi, ana grubun dışından birinin okuyarak editörlüğünü yapması ve hikayenin bütünlüğünü sağlaması gerekir.

KATILDIĞIMIZ PROGRAMLAR

Çevre TV

17 Eylül 2021 tarihinde Çevrenin Genç Sözcüleri Programı Ulusal Koordinatörü Prof. Dr. Çelik Tarımcı, Çevre Tv YouTube kanalında, Deniz Şafak ile Geri Dönüşüm programının canlı yayın konuğu olmuştur. Çevrenin Genç Sözcüleri Programı, gençlerde çevre bilinci konularının değerlendirildiği programı izlemek için çevre TV YouTube kanalını ziyaret edebilirsiniz.

KATILDIĞIMIZ ETKİNLİKLER

ATÖLYE BİA İKLİM HABERCİLİĞİ ATÖLYESİ

Atölye BİA'nın 28 Nisan- 2 Mayıs tarihleri arasında İklim Haberciliği Atölyesi düzenlemiştir. Toplantıya Okullarda Orman Programı Ulusal Koordinatörü Fatma Köle katılmıştır. Atölyenin ilk oturumunda Ekosfer Derneği'nin kurucularından Özgür Gürbüz, "İklim haberciliği nedir? Hangi konuları kapsar?" başlıklı bir sunum gerçekleştirdi. "Bir krize dönüşen iklim değişikliği, hiç tartışmasız dünyanın karşılaştığı en büyük ekolojik sorunlardan biri" diyen Gürbüz, iklim haberciliğini şöyle açıklıyor: "İklim haberciliği denilen gazetecilik aslında iklim krizinin etkilediği her alandaki gelişmeleri haberleştirmektir. Krizin yol açacağı sonuçları içeren senaryolardan, krizin kendisi ve krizden çıkışın yolları da bu haberlere dahildir. İklim haberciliği gibi bir isimle anılabilir ama aslında yapılan iş uzmanlık gerektiren bir gazetecilik faaliyetidir. Bu yüzden iklim konularında uzmanlaşmış bir çevre haberciliğinden de bahsedebiliriz." Ülkede yaşanan doğa olaylarıyla birlikte iklim haberciliğinin aslında bir felaket haberciliğine dönüştüğünü söyleyen Gürbüz, iklim krizini konuşurken bir yandan çözümü de konuşmamız ve haberlerde de bu çözümün sunulması gerektiğini vurguladı. Gürbüz, iklim haberi yapmadan önce üç temel noktanın önemli olduğunu belirterek, maddeleri şöyle sıraladı: • İklim haberi her şeyden önce bilim temelli olmalıdır. • İklim haberi veriye dayalıdır, dayanmalıdır. • İklim haberciliği ve haberleri çözüm odaklı olmalıdır. Krizi çözümlerle anlatmak gerektiğini vurgulamıştır. Krizden çıkacak bir senaryoyu da anlatmamız lazım. Krizle korkuttuğumuz haberlerde, insanlara çözümün de ne olduğunu söylemek gerekiyor diyen Gürbüz, önemli sera gazlarından, Hükümetler arası İklim Değişikliği Paneli'nin raporundan ve sektörler göre sera gazı emisyonlarından bahsetti.

"İklim Değişikliği" Değil "İklim Krizi"

"İklim haberciliğinde dile baktığımızda ise iklim değişikliği ve iklim krizi kavramlarında bir çıkmaz görebilirsiniz. İklim değişikliği dediğimizde, ortada bir aciliyet, harekete geçme zorunluluğu daha da önemlisi sorun yok gibi algılanıyor aslında. Ama iklim krizi dediğimizde ise doğrudan bir soruna işaret ediyoruz. İnsanlar hemen çözümü ve kendilerini de kapsayan o sorundan nasıl çıkacağını düşünüyor." diyen Gürbüz, salınım kavramı yerine de "emisyon" denildiğini vurguladı. Gürbüz daha sonra örnek haberler üzerinden, çözüm odaklı yapılmayan iklim haberlerini değerlendirdi: "İklim değişikliği sorununu, medya çok uzakta görüyor. Deniz seviyesinin yükselmesini sadece ada devletlerin problemi sanıyorlar. Haberlerde harekete geçiren bir iletişim gerekiyor. Çoğu haberde bunu göremiyoruz. Termik santral haberi yapıyorsanız insanlara emisyonlardan bahsetmeniz gerekiyor mesela. Görmeye alıştığımız bir yerel mücadele, ulusal eylem planlarıyla birlikte verilebilir. Gürbüz, son olarak katılımcıların iklim haberciliği yaparken kullanabileceği Türkçe kaynakları aktardı.

İklim Haberciliği Nasıl Gelişti?

Gürbüz'ün ardından gazeteci, yazar Ömer Madra, iklim krizi meselesinin nasıl yıllar içerisinde konuşur hale geldiğini, bunun beraberinde iklim haberciliğinin de nasıl geliştiğini anlattı. Madra'nın ardından Avrupa İklim Eylem Ağı'nda Türkiye İklim ve Enerji Politikaları Koordinatörü olan Özlem Katsöz, ısınma ve kriz kavramlarından, fosil

yakıtlar, enerji emisyonları ve iklim değişikliğinden bahsederek kalkınma, enerji hedefleri, elektrik üretiminde kömür ve iklim eyleminin yan faydalarını anlattı. Katsöz, küresel ortalama sıcaklıklarının artışının fosil tüketimle paralel olduğunu söyleyerek, "Fosil yakıtlar arttı, bir yandan da tüm iklim değişikliğine neden olan emisyonlar içinde çok büyük yer kaplamaya başladı" dedi. Türkiye'den fosil haberlere değinen Katsöz, fosil yakıtlarla ilgili haberlerin refaha ve kalkınmaya yönelik şekilde yapıldığını ve bu söylemin değiştirilmesi gerektiğini vurguladı.

Sahadan Deneyimler

Gazeteci Özer Akdemir, çevre ve ekoloji haberciliğinde sahadan deneyimlerini aktardı, fikri takibin önemini aktardı. Gazetecilik hayatı boyunca karşılaştığı doğa tahribatlarından, hukuk mücadelelerinden ve ekoloji direnişlerinden bahsetti.

Yeşil Yıkama ve Medyanın Rolü

Akdemir'in ardından gazeteci Pelin Cengiz ise, "Yeşil yıkama nedir? Bir işletmenin veya kampanyanın yeşil yıkama olup olmadığı nasıl anlaşılır?" soruları üzerinde durarak, mevcut sistem içerisinde yeşil yıkamanın hiçbir zaman sona ermeyeceğini söyledi ve şöyle devam etti: "Yeşil yıkama, şirketlerin çevre duyarlılığını ön plana çıkararak yaptıkları pazarlama faaliyetleridir. Tüketiciler, çevre duyarlılığı konusunda kendilerini sorguladı. Sonrasında yeşil pazarlama faaliyeti, bu sorgulamadan faydalanarak ortaya çıktı. Bu bir PR faaliyetidir. Eğer çevre duyarlılığından bahsediyorsak, pazarlama boyutu da aslında gerçekten çevreye odaklanmalı, faaliyetin kendisine değil. Bu pazarlamanın arka planına bakmak lazım. Şirketler, ürettiği ürün için diyelim ki 'zehirli maddelerden üretmedik' diyor sa nasıl ürettiniz diye sormalıyız. Yani o üründe ne kadar enerji kullandı ya da bir ürünü dönüştürürken ne kadar su kullandı, bunları sorgulamaktan bahsediyoruz. "Üretim süreçlerinin sorgulanmadığı, üretim arka planının önümüze sunulmadığı bir ortamda ürünü değil, üretimi sorgulamamız gerekiyor. Bu yeşil yıkamayı sadece şirketler mi yapıyor peki? Ağırlıklı olarak şirketler evet ama buna çok boyutlu bakmamız gerekiyor. Yerel yönetimlerden de böyle uygulamalar görüyoruz. Belediyelerin, pandemi başında sokakları sabunlu sularla yıkaması ve o suların yer sularına karışması örneğindeki gibi. Yeşil yıkamada "tırnak içinde cehaletin kullanılması" durumu var. İnsanlar, 'iklim krizi var, ben buna karşı ne yapabilirim' diye düşünüp, bu yeşil pazarlamalarla kendini rahatlatma yoluna gidiyor. "Yeşil yıkamada medyanın rolü de önemli. Yani yeşil yıkama faaliyetlerini medya ne kadar sorguluyor? Tabii ki çok sorgulamıyor, dolayısıyla aslında bizlerin ekolojik okuryazarlık edinmesi gerekiyor. Kendi altyapımızı ne kadar doldurursak, insanların da yanlış bilgilerine, yeşil pazarlamalarına karşı o kadar sorgulayıcı oluruz."

Korku mu Umut mu?

Atölyenin 2 Mayıs, son günü gerçekleşen oturumu, Ali Alper Akyüz'le devam etti. Akyüz, iklim haberlerinde kuracağımız dili belirlemeden önce "Okuyucuda hangi etkiyi amaçlıyoruz?" sorusunun sorulması gerektiğini belirtti.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

ÇEVRE EĞİTİMİNDE KURAMSAL YAKLAŞIMLAR VE PRATİK UYGULAMALAR YUNUS PROJESİ TAMAMLANDI!

TÜRÇEV olarak çevre eğitimi faaliyetlerimize, 2019 yılının Nisan ayında bir Avrupa Birliği (AB) projesini de kattık. AB-Türkiye Sivil Toplum Diyaloğu 5. Dönemi'nde, başvurana 500 proje içinden kabul edilen 40 proje arasında yer almaktan gururluyuz. TÜRÇEV'in HSPN (Yunan Çevre Koruma Derneği) ile ortak yürüttüğü proje, "Çevre Eğitiminde Kuramsal Yaklaşımlar ve Pratik Uygulamalar-YUNUS" adını taşımaktadır. Proje konusu, iki Akdeniz ülkesinde iyi bilinen ve türleri tehlike altında olan üç türdür: İribaş deniz kaplumbağası (Caretta Caretta), Akdeniz foku (Monachus Monachus) ve ak leylek (Ciconia Ciconia). Projenin hedefi de bu konuda, iki ülke uzmanları ve eğitimcileri arasında bilgi alışverişi sağlamak ve ilköğretimde uygulanacak eğitim programları geliştirmektir. YUNUS, Türk ve Yunan paydaşlar arasında, eğitim çerçevesinde bilgi ve uzmanlık aktarımını hedeflemektedir. HSPN projenin genel koordinatörü olarak projenin idari yönetiminden sorumludur. TÜRÇEV ise eş başvuran olarak projenin teknik yönetimini üstlenmiştir. Proje 1 Nisan 2019'da başlamış ve 24 ay sürmüştür.

Üç konuda okullarda kullanılmak üzere çevre eğitimi içerikli eğitim malzemesi oluşturulması hedeflenmiştir. Bu amaçla Temmuz 2019'da Yunanistan'da bir yaz okulu düzenlenmiştir. Yaz okulunda iki ülkeden öğretmenler, hem Yunanistan hem de Türkiye'deki okullarda uygulanabilecek üç türle ilgili çevre eğitim etkinlik kitapları tasarlamışlardır. Bu tasarımlarda yer alan eğitimsel uygulamalar, Ekim 2019'da projenin birinci bilgilendirme gününde, okullarda uygulanarak geri bildirimde bulunmaları için ülkelerdeki öğretmenlere tanıtılmıştır. 2019 yılı Ekim-Kasım-Aralık aylarında okullardaki uygulamalardan, katılımcı öğretmenlerin öneri ve fikirlerini toplayan HSPN ve TÜRÇEV uzmanları, çevre eğitim planlarını içeren üç kitapçık hazırlamışlardır. Ayrıca bu kitapçıkları destekleyen ve türleri tanıtan Türkçe, İngilizce ve Yunanca olmak üzere üç dilde alt yazılı olarak kısa filmler çekilmiştir.

Projenin hedeflerinden biri olan diyalog geliştirme ve tecrübe paylaşımı kapsamında Ocak 2020'de HSPN ve Türkiye'den öğretmenler ve her iki STK'nın proje çalışanları, Yunanistan'ın Atina, Lavrio, Volos ve Selanik şehirlerindeki çevre eğitim merkezlerini birlikte ziyaret etmişlerdir. Bu çalışma ziyaretlerinde, Yunanistan'da uygulanan çevre eğitim merkezlerinin okullara yönelik eğitimsel çalışmaları hakkında bilgi edinilmiştir. Benzer merkezlerin Türkiye'de uygulanabilirliği Türk heyetince değerlendirilmiştir.

Kasım 2020 'de proje çıktılarını okullarında uygulayan öğretmenlerin sunumlarının da yer aldığı ikinci bilgilendirme günü, konuya ilgi duyan öğretmenlerle birlikte çevrimiçi olarak gerçekleştirilmiştir. Projenin son etkinliği olan kapanış toplantısı 7 Mart Cumartesi günü çevrimiçi düzenlenmiştir. Kapanış toplantısında; projenin ilerleme sürecini TÜRÇEV proje teknik yöneticisi Prof. Dr. Çelik Tarımcı ve kitapların uygulanması ve tanıtılmasını proje çevre eğitim uzmanı Fatma Köle tarafından katılımcılara aktarılmıştır. Toplantıya HSPN'den proje koordinatörü Chara Agaoglou ve HSPN'nin Avrupa Projeleri Ekibi'nin ekip lideri Christos Georgiadis katılmıştır. Proje sonuçlarının; kitaplar ve filmlerimizi katılımcılara izletilmiştir. Kapanış toplantısını izlemek için Türkiye Çevre Eğitim Vakfı YouTube sayfasını ziyaret edebilirsiniz. Proje için hazırlanan türler için hazırlanan filmlerini izlemek için www.yunusproject.net sayfasını ziyaret edebilirsiniz.

YUNUS Projesi ile Türkiye ve Yunanistan'da yaklaşık 10.000 öğretmene ulaşmak hedeflenmektedir. İki ülkedeki pilot okullarda uygulanan bu Proje ile ortaklar arasında sürekli ve yaygın bir işbirliğine yol açacak, çevreye daha duyarlı nesiller yetişecek, öğretmenlerin çevre alanında bilgisi artacak ve ele alınan üç türün yaşam alanları iyileştirilebilecektir. 24 ay boyunca okul çalışmalarında projemize dâhil olan tüm öğretmen ve öğrencilerimize çok teşekkür ederiz.

Yeni projelerde yeniden birlikte çalışmak dileğiyle. Ayrıntılı bilgi için proje sayfasını ziyaret edebilirsiniz:

www.yunusproject.net

DEĞİŞİMİN TEMSİLCİLERİ: ÇEVRE İÇİN GENÇ SESLER PROJESİ TÜRÇEV VE İKİZCE MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ ORTAK ERASMUS+ PROJESİ

Erasmus+ Okul Eğitiminde Küçük Ölçekli Ortaklıklar (KA210-SCH) kapsamında 2021 yılı Teklif Çağrısı Döneminde sunulan "Agents of Change: Young Voices for the Environment!" başlıklı ortak olarak katıldığımız proje 2021 yılında 60.000,00 Avro bütçeli hibe desteği ile kabul edilmiştir.

Bu projede farklı düzeylerden öğrencileri, gençleri ve yetişkin mentorları bir araya getirilmesi hedeflenmektedir. Projede Türkiye, Yunanistan ve İspanya'da karşılıklı anlayışı teşvik etmek, liderlik becerilerini artırmak, öğrencileri ve gençleri kendi toplumlarında yaşadıkları çevre sorunlarıyla ilgili bir fark yaratmaya hazırlamak, yerel alanlar ve çözümler üretmek amaçlanmaktadır.

TÜRÇEV'in projedeki sorumluluğu ilçe milli eğitiminin

belirlediği öğretmen grubuna "Teacher Training on Environmental Education" aktivitesi için 4-8 Nisan 2022 tarihleri arasında yetişkinler için çevre eğitim etkinliği düzenlemek ve yürütmektir.

Proje Ortakları:

1. İkizce İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, Ordu, (proje koordinatörü)
2. Türkiye Çevre Eğitim Vakfı,
3. VALENCIA CULINARY CENTER S.L., İspanya
4. ASSOCIACIO GLOBERS, İspanya
5. E.E.E.G.-L. PATRON, Yunanistan
6. Ecological Movement of Patras, Yunanistan

Hellenic Society
for the Protection
of Nature (HSPN)

SOSYAL MEDYA HESAPLARIMIZ

 mavibayrakturkiye

 mavibayrakturkiye

 Mavi Bayrak Türkiye

 yesilanahtarturkiye

 yesilanahtarturkiye

 in/green-key-turkey

 yesil_anahtar

 ekookullar

 in/eko-okullar

 Eko-Okullar Türkiye

 EkoOkullar_TR

 ekookullarturkiye

 CevreninGencSozculeri

 Çevrenin Genç Sözcüleri Türkiye

 yre.turkey

 cevreningencsozculeri

 okullardaormanturkiye

 Okullarda Orman Programı

 okullardaorman

 okullardaorman

TÜRÇEV
TÜRKİYE ÇEVRE
EĞİTİM VAKFI

2021 BÜLTEN

Merkez Ofis

Mutlukent Mah. 2026. Sok No:3
Beysukent / Çankaya / ANKARA
Tel: +90 312 222 12 90-99
Faks: +90 312 222 11 42
e-posta: ankara@turcev.org.tr

Antalya Şubesi

Pınarbaşı Mah. Pınarbaşı Cad. No:6/1
Konyaaltı / ANTALYA
Tel: +90 242 229 86 06
Faks: +90 242 229 86 07
e-posta: antalya@turcev.org.tr

Muğla Şubesi

Konacık Mah. Mithat Paşa Sok. No:3C/2
Konacık / Bodrum / MUĞLA
Tel/Faks: +90 252 358 69 02
e-posta: mugla@turcev.org.tr

İzmir ve Kuzey Ege İlleri Şubesi

Adalet Mah. 1586/5 Sok. No:4/2
Bayraklı / İZMİR
Tel: +90 232 422 22 82
Faks: +90 232 486 22 87
e-posta: izmir@turcev.org.tr